

EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
FAKULTA HOSPODÁRSKEJ INFORMATIKY

Evidenčné číslo: 103002/I/2020/3070935997

**Daň z pridanej hodnoty so zameraním na prenos
daňovej povinnosti v tuzemsku a pri intrakomunitárnom
dodaní vybraných tovarov a služieb**

Diplomová práca

**EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
FAKULTA HOSPODÁRSKEJ INFORMATIKY**

**Daň z pridanej hodnoty so zameraním na prenos
daňovej povinnosti v tuzemsku a pri intrakomunitárnom
dodaní vybraných tovarov a služieb**

Diplomová práca

Študijný program: Účtovníctvo a audítorstvo

Študijný odbor: Ekonómia a manažment

Školiace pracovisko: Katedra účtovníctva a audítorstva

Vedúci záverečnej práce: Ing. Anton Marci, PhD.

Ďakujem vedúcemu záverečnej práce, pánovi Ing. Antonovi Marcimu, PhD., za jeho odborné vedenie, tiež za cenné rady a trpezlivosť, ktoré mi poskytol pri písaní tejto diplomovej práci.

Dátum: 05.05.2020

Bc. Martina Dávidíková

ABSTRAKT

DÁVIDÍKOVÁ, Martina: Daň z pridanej hodnoty so zameraním na prenos daňovej povinnosti v tuzemsku a pri intrakomunitárnom dodaní vybraných tovarov a služieb. – Ekonomická univerzita v Bratislave. Fakulta hospodárskej informatiky; Katedra účtovníctva a audítorstva. – Vedúci záverečnej práce: Ing. Anton Marci, PhD. – Bratislava: FHI EU, 2020, 54 s.

Cieľom diplomovej práce je výskum a analýza v oblasti dane z pridanej hodnoty, zameranej na prenos daňovej povinnosti v tuzemsku a intrakomunitárne dodanie tovarov a služieb.

Práca je rozdelená do 3 kapitol. Obsahuje 2 grafy, 36 tabuliek a 1 prílohu.

Prvá kapitola je venovaná teoretickým poznatkom o fungovaní systému dane z pridanej hodnoty v Slovenskej republike a Európskej únii so zameraním na poznatky z oblasti zákonných ustanovení týkajúcich sa prenosu daňovej povinnosti pre účely dane z pridanej hodnoty.

V druhej časti sa definuje cieľ práce, charakterizuje sa metodika práce a metódy skúmania použité pri písaní diplomovej práce.

Záverečná kapitola je venovaná praktickým príkladom a poznatkom z oblasti uplatňovania zákonných ustanovení týkajúcich sa prenosu daňovej povinnosti pre účely dane z pridanej hodnoty.

Výsledkom riešenia výskumu dane z pridanej hodnoty lepšia orientácia vo fungovaní systému tejto dane. Schopnosť praktickej a správnej aplikácie poznatkov v praxi.

Kľúčové slová:

daň z pridanej hodnoty, prenos daňovej povinnosti, intrakomunitárne dodanie tovarov a služieb, Zákon o DPH, zdaniteľná osoba, call off stock, poskytovateľ služby, prijímateľ služby

ABSTRACT

DÁVIDÍKOVÁ, Martina: Value added tax with a focus on reverse charge mechanism in domestic trade and in intra-community supply of goods and services. - University of Economics in Bratislava. Faculty of Economic Informatics; Department of Accounting and Auditing. - Thesis supervisor: Ing. Anton Marci, PhD. - Bratislava: EU FHI, 2020, 54 p.

The aim of the thesis is research and analysis in the field of value added tax, focused on the reverse charge mechanism in domestic trade and intra-community supply of goods and services.

The thesis is divided into 3 chapters. It contains 2 graphs, 36 tables and 1 attachment.

The first chapter is devoted to theoretical knowledge of the functioning of the system of value added tax in the Slovak Republic and the European Union with a focus on knowledge of the legal provisions relating to the transfer of tax liability for the purposes of value added tax.

The second part defines the aim of the work, characterizes the methodology of work and the methods of research used in writing the thesis.

The final chapter is devoted to practical examples and knowledge of the application of legal provisions relating to the transfer of tax liability for the purposes of value added tax.

The result of the solution of the research of value added tax is better orientation in the functioning of the system of this tax. Ability of practical and correct application of knowledge in practice.

Keywords:

value added tax, reverse charge, intracominal supply of goods and services, VAT Act, taxable person, call off stock, service provider, recipient of service

Obsah

Úvod.....	7
1. Súčasný stav riešenej problematiky doma a v zahraničí.....	9
1.1. Daň z pridanej hodnoty	10
1.1.1 Prenos daňovej povinnosti v tuzemsku	14
1.1.2 Intrakomunitárny prenos daňovej povinnosti.....	18
1.1.3 Overenie platnosti IČ DPH.....	21
1.2. Daň z pridanej hodnoty v Českej republike	21
2. Cieľ práce, metodika práce a metódy skúmania	24
3. Výsledky práce a diskusia.....	27
3.1. Tuzemské obchody.....	27
3.2. Intrakomunitárne obchody	40
3.3. Najčastejšie chyby pri dani z pridanej hodnoty	44
Záver	52
Zoznam použitej literatúry	54
Prílohy.....	55

Úvod

Dane sú oblasťou, ktorá sa dotýka každého z nás. Stretávame sa s nimi či už priamo alebo nepriamo, že si vlastne ani neuvedomíme, že sme s ňou nejakým spôsobom prišli práve teraz do styku. S daňami sa stretávali už v staroveku, aj keď v tej dobe neboli ešte takým rozsiahlym príjmom do panovníkovej pokladnice. Išlo veľakrát o naturálne dane. Od vtedy prešli dane rôznymi podobami. V súčasnosti sú dane predmetom neustálej zmeny zákonov, niekedy máme pocit, že udržať si prehľad v našej legislatíve je nemožné. A je tu aj ďalšia strana, že čitateľnosť a zrozumiteľnosť je náročná aj pre ľudí s odbornejším zameraním na túto oblasť, ktorí sa s daniami stretávajú či už po účtovnej stránke alebo počítajú ich výšku a sú zodpovední za ich správne odvedenie štátu. Veľakrát si na to musia prizývať špecialistov a platiť im za to veľké peniaze. V tejto diplomovej práci sa budeme venovať jednej z nich, ktorá je síce tak bežná, že sa s ňou nepriamo stretáva aj malý školáčik, ktorého rodičia pošlú kúpiť mlieko do obchodu, pretože je premietnutá v cene tovaru a vyčíslená na bloku z registračnej pokladne, i napriek tomu je jednou z najťažšie pochopiteľných daní v našej republike. Daň, o ktorej budeme písať je daň z pridanej hodnoty, známa pod skratkou DPH. Pochopiť a správne aplikovať zákon so všetkými jeho paragrafmi je veľmi náročné, ale musíme sa s ním popasovať, aby sme v pozícii platiteľa dane z pridanej hodnoty nedostávali zbytočné pokuty vyplývajúce z daňových kontrol. DPH je ako živý organizmus, ktorý sa stále mení alebo dopĺňa, preto sme sa rozhodli, že sa pomocou tejto diplomovej práce, pokúsime túto daň trochu objasniť a na praktických príkladoch ju trochu zjednodušiť a pomôcť osvojiť si vybrané poznatky. Nakoľko je problematika dane z pridanej hodnoty rozsiahla, práca sa bude zameriavať na prenos daňovej povinnosti v tuzemsku a pri intrakomunitárnom dodaní vybraných tovarov a služieb. V prvej kapitole diplomovej práce sa zameriame na teoretické poznatky o fungovaní systému dane z pridanej hodnoty v Slovenskej republike a Európskej únii a konkrétnejšie na poznatky z oblasti zákonných ustanovení týkajúcich sa prenosu daňovej povinnosti pre účely dane z pridanej hodnoty. Ukážeme si vývoj výšky sadzby DPH po vzniku samostatnej Slovenskej a Českej republiky a to v oboch krajinách. V druhej kapitole si definujeme cieľ práce, charakterizuje sa metodika práce a metódy skúmania použité pri písaní diplomovej práce. V kapitole nazvanej Výsledky práce a diskusia, ktorá bude zároveň poslednou, si prakticky vysvetlíme ako sa teoretické poznatky používajú v praxi na príkladoch z reálneho života, ktorý prináša nástrahy v podobe rôznych pohľadov na prenos daňovej povinnosti. Prakticky vysvetlíme ako správne daň zaúčtovať a zároveň vykázat v daňovom priznaní k dani z pridanej hodnoty

a taktiež v kontrolnom výkaze. Dozvieme sa, že aj jednu službu, ktorú poskytuje jeden dodávateľ, môže zdaňovať a vykazovať rôznymi spôsobmi. Uvedieme ako predchádzať chybám pri výpočte a vykázaní DPH, aby sme tak neporušovali zákon, aj keď možno nevedomky. Veríme, že táto práca bude prínosom najmä pre ľudí, ktorý potrebujú používať danú problematiku v praxi, taktiež ako malá pomôcka pre doplnenie teoretických poznatkov a v neposlednom rade, že bude dobrou školou a osvojením si tejto dane aj pre autorov práce. V závere úvodu by sme radi použili slová niektorých slávnych osôb z našej histórie.

„Pohľad vlády na ekonomiku by sa dal zhrnúť do niekoľkých krátkych fráz: Pokiaľ sa to hýbe, zdaň to. Keď sa to ešte stále hýbe, reguluj to. A keď sa to prestane hýbať, dotuj to.” – Ronald Reagan¹

„Daň - dovoľený prípad lúpeže.” - Svätý Tomáš Akvinský²

„Lud hladuje, lebo jeho vrchnosť priveľa daní pojedá.” - Lao-c'³

¹<https://www.opytajsauctovnika.sk/dokonca-aj-trochu-vtipne-vyroky-o-ekonomii-politike-paniazoch-a-praci/>

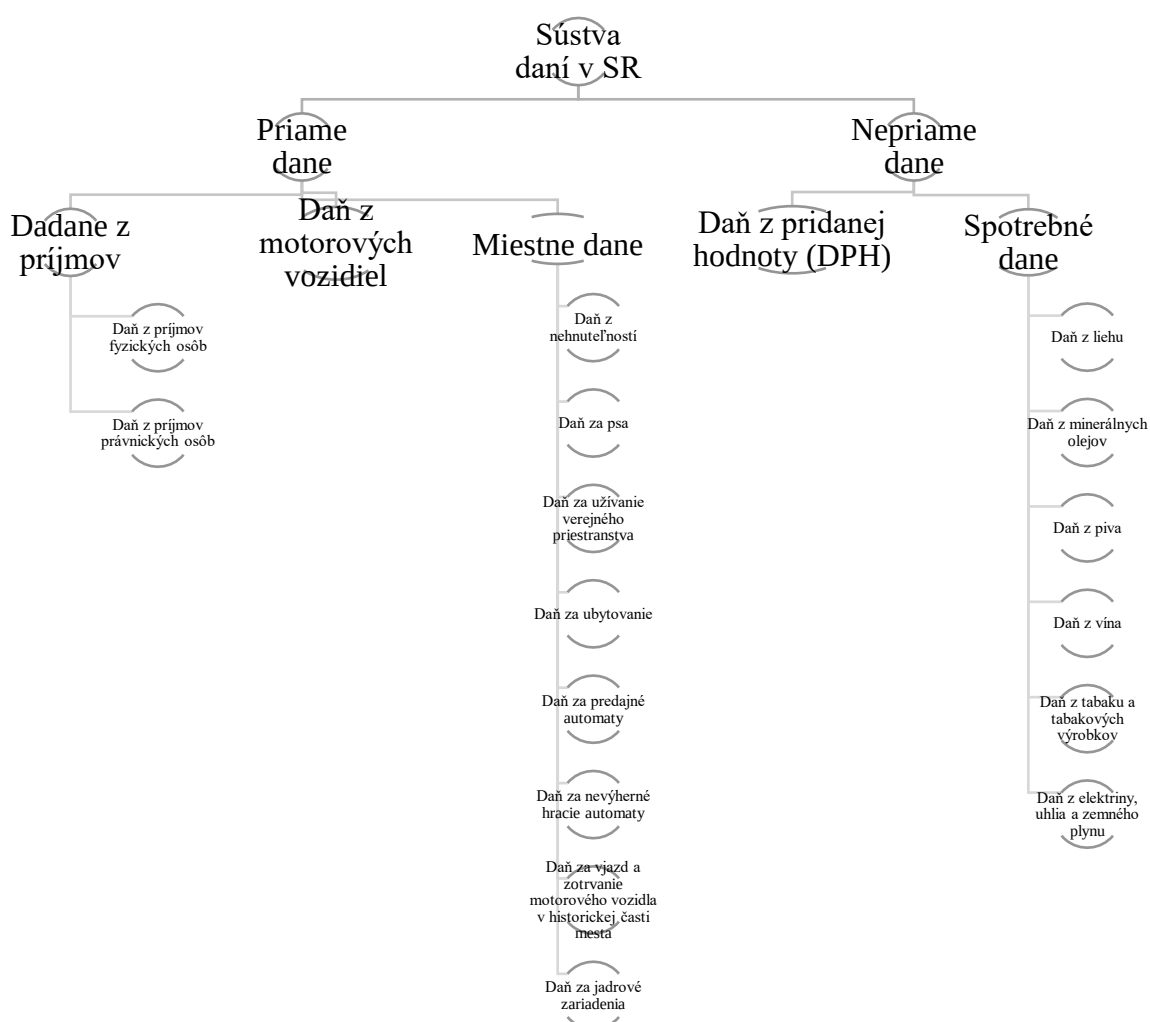
² <https://www.citaty.emamut.eu/citat/sv.-tomas-akvinsky/1288>

³ <https://citaty-slavnych.sk/temy/dan/>

1. Súčasný stav riešenej problematiky doma a v zahraničí

Krajiny sveta vedú svoje vlastné ekonomiky, sú akoby samostatnými podnikmi, ktoré potrebujú na svoje fungovanie dosahovať príjmy. Najčastejším príjmom štátnych rozpočtov sú dane, ktoré vyberajú od daňových poplatníkov. Daňové zaťaženie je v jednotlivých krajinách rôzne. Dane sú hlavným zdrojom príjmu nášho štátneho rozpočtu.

V Slovenskej republike členíme daňové príjmy, teda dane od 1993, podľa daňovej sústavy, ktorá sa svojou štruktúrou a koncepciou prispôsobila rozvinutých daňovým ekonomikám.

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe poznámok zo štúdia

1.1. Daň z pridanej hodnoty

Odkiaľ sa daň z pridanej hodnoty zobrala? Systém nepriamej dane, dnes známy ako DPH, bol zavedený vo Francúzku v roku 1954, jej tvorcom bol Maurice Lauré.

Daň z pridanej hodnoty je daň, ktorá najviac naplňa našu štátnu pokladnicu, preto je veľmi dôležitá. Veľa občanov ju vníma len ako skratku DPH, ktorá im navýši cenu ich nákupov v obchode. Je to však oveľa komplikovanejšia a vážnejšia položka, nad ktorou si láme hlavu ne jeden z nás, najmä teda platiteľ tejto dane. V tejto kapitole práce sa pokúsime definovať niektoré dôležité pojmy, ktoré by nám mali pomôcť v lepšom pochopení práve tejto dane. Je jej venovaný celý zákon a to Zákon č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty. V prvom rade by sme si mali povedať, čo je potrebné takouto daňou zdaniť a teda, čo jej predmetom. Je nim dodanie tovaru za protihodnotu v tuzemsku, čím rozumieme v Slovenskej republike, ktoré je realizované zdaniteľnou osobou, ďalej poskytnutie/dodanie služby za protihodnotu v tuzemsku uskutočnené zdaniteľnou osobou, nadobudnutie tovaru za protihodnotu v tuzemsku z iného členského štátu Európskej únie, dovoz tovaru do tuzemska. Pojmom zdaniteľná osoba označujeme osobu, či už fyzickú alebo právnickú, ktorá vykonáva nezávisle ekonomickú činnosť a to akúkoľvek bez ohľadu na účel alebo výsledky tejto činnosti. Čo všetko môžeme rozumieť pod dodaním tovaru alebo služby?

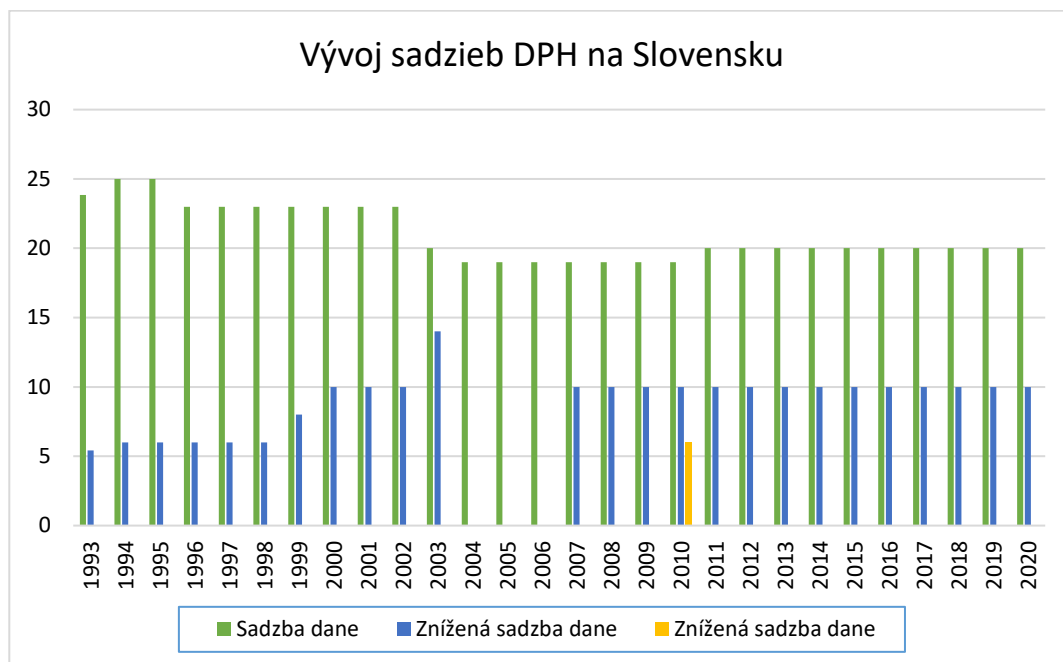
Dodanie tovaru	Dodanie služby
prevod práva nakladať s hmotným majetkom ako vlastník (hmotným majetkom sú hnutelné a nehnuteľné veci, ako aj elektrina, plyn, voda, teplo, chlad a podobné nehmotné veci a bankovky a mince, ak sa predávajú na zberateľské účely za inú cenu, ako je ich nominálna hodnota, alebo za inú cenu, ako je prepočet ich nominálnej hodnoty na eurá referenčným výmenným kurzom určeným a vyhláseným Európskou centrálnou bankou alebo Národnou bankou Slovenska v deň predchádzajúci dňu predaja bankoviek a mincí)	dodaním služby je každé plnenie, ktoré nie je dodaním tovaru
	prevod práva k nehmotnému majetku vrátane poskytnutia práva k priemyselnému vlastníctvu alebo inému duševnému vlastníctvu
	poskytnutie práva užívať hmotný majetok
	prijatie záväzku zdržať sa konania alebo strpieť konanie alebo stav
	služba dodaná na základe poverenia alebo rozhodnutia vydaného štátnym orgánom alebo na základe zákona
dodanie stavby alebo jej časti na základe zmluvy o dielo alebo inej obdobnej zmluvy	užívanie hmotného majetku, ktorý je vo vlastníctve platiteľa a pri ktorého kúpe alebo vytvorení vlastnou činnosťou bola

odovzdanie tovaru na základe nájomnej zmluvy, podľa ktorej sa vlastníctvo k predmetu nájomnej zmluvy nadobudne najneskôr pri zaplatení poslednej splátky	daň úplne alebo čiastočne odpočítateľná, na osobnú spotrebu platiteľa alebo jeho zamestnancov alebo na ďalší iný účel ako na podnikanie platiteľa sa považuje za dodanie služby za protihodnotu okrem užívania majetku, pri ktorom bola daň odpočítaná podľa § 49 ods. 5 alebo § 49a v rozsahu použitia majetku na podnikanie alebo bola vykonaná úprava odpočítanej dane podľa § 54a
dodaním tovaru je aj prevod vlastníckeho práva k hmotnému majetku za náhradu alebo protihodnotu na základe rozhodnutia vydaného štátnym orgánom alebo na základe zákona	
ak platiteľ dodá tovar na svoju osobnú spotrebu, dodá tovar na osobnú spotrebu svojich zamestnancov, dodá tovar bezodplatne alebo dodá tovar na ďalší iný účel ako na podnikanie a ak pri kúpe alebo vytvorení tohto tovaru vlastnou činnosťou bola daň úplne alebo čiastočne odpočítateľná, považuje sa takéto dodanie tovaru za dodanie tovaru za protihodnotu. Bezodplatné dodanie tovaru na obchodné účely, ak jeho hodnota nepresiahne 17 eur bez dane za jeden kus, a bezodplatné dodanie obchodných vzoriek sa nepovažuje za dodanie tovaru za protihodnotu	iné bezodplatné dodanie služby na osobnú spotrebu platiteľa alebo jeho zamestnancov alebo na ďalší iný účel ako na podnikanie platiteľa sa považuje za dodanie služby za protihodnotu okrem služby bezodplatne dodanej vysielajúcej organizácii alebo prijímateľovi dobrovoľníckej činnosti podľa osobitného predpisu
za dodanie tovaru sa považuje aj premiestnenie tovaru, ktorý je vo vlastníctve zdaniteľnej osoby, z tuzemska do iného členského štátu, ak je tento tovar odoslaný alebo prepravený ňou alebo na jej účet do iného členského štátu na účely jej podnikania. Takéto premiestnenie sa považuje za dodanie tovaru za protihodnotu okrem premiestnenia tovaru definovaného v zákone	ak zdaniteľná osoba vo svojom mene pre inú osobu obstará dodanie služby, platí, že táto zdaniteľná osoba službu sama prijala a sama dodala
za dodanie tovaru sa považuje aj odovzdanie hnutel'ného hmotného majetku platiteľom dane na základe nájomnej zmluvy s dojednaným právom kúpy prenajatej veci, ak sa v členskom štáte nájomcu považuje prevzatie predmetu nájmu za nadobudnutie tovaru z iného členského štátu, ktoré je predmetom dane	

Zdroj: Zákon č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov

Sadzba dane z pridanej hodnoty na Slovensku

Od vzniku Slovenskej republiky prešiel vývoj dane z pridanej hodnoty zmenami. Od 1993 do súčasnosti sa základná sadzba dane pohybovala od 19% do 25 % a znížená od 5 % do 14 % až na výnimku troch rokov, kedy sme nemali zníženú sadzbu dane a existovala len takzvaná rovná daň vo výške 19 %. Percentuálny vývoj je zobrazený aj v nasledujúcom grafe:

Zdroj: vlastné spracovanie na základe <https://www.uad.sk/33/vyvoj-sadzieb-dph-uplatnovanych-v-clenskych-statoch-eu-uniqueiduchxzASYZNbaPiNpHHX2-zW7ust0xd9layX0xicUK50/>

Prvá základná sadzba dane bola vo výške 23 % a znížená vo výške 5 %, to sa však udržalo len do konca júla 1993 a od 1. augusta sa zvýšila základná sadzba na 25 % a znížená narástlo o 1 % na 6 %, pričom sa vzťahovala napríklad aj na stavené práce, ktoré dnes fungujú už v úplne inom režime uplatňovania DPH. Znížená sadzba dane s malými obmenami sa spravidla vzťahovala na farmaceutické produkty a knihy, čo platí aj v súčasnosti. Našli by sme tam aj niektoré druhy potravín, taktiež s malými obmenami. V roku 2020 máme základnú sadzbu dane vo výške 20 %, vzťahuje sa na všetky tovary a služby, okrem tých, na ktoré sa uplatňuje znížená sadzba dane, ktorá je vo výške 10 % a tých, ktoré sú oslobodené od dane z pridanej hodnoty. Znížená sadzba sa vzťahuje na knihy,

časopisy, noviny a periodiká, lieky a zdravotnícke potreby a niektoré potraviny živočíšnej produkcie alebo niektoré zdravé potraviny. Z oblasti služieb tam nájdeme ubytovacie služby.

Vykazovanie dane z pridanej hodnoty

Daň z pridanej hodnoty, tak ako aj ostatné dane má svoje vlastné tlačivo, na ktorom ju priznávame štátu. Nie je obširne ako niektoré iné daňové priznania, ale to nemení nič na tom, že všetko v ňom má svoje presné miesto. Pre účely tejto práce si spomenieme tie, ktoré budeme najčastejšie používať, nakoľko presný popis, čo sa kde vykazuje bez problémov nájdeme vo vysvetlivkách Finančnej správy. Bežnú daň na výstupe poskytovateľa tovaru alebo služby v základnej sadzbe 20 % uvedieme v riadku 3 ako základ tejto dane a v riadku 4 výšku vypočítanej dane. Túto daň len v zníženej sadzbe 10 % vykážeme na riadku 1 a 2, opäť v členení na základ dane a daň. V práci sa však zameriavame na prenos daňovej povinnosti, a tu je osobou povinnou odvieť daň príjemca služby alebo tovaru, na to sú určené riadky 7 a 8 v základnej sadzbe a 5 a 6 v zníženej sadzbe, ale zároveň si môže uplatniť daň na výstupe a to na riadku 21 v 20 % sadzbe, tu však uvádza už len výšku dane, základ dane sa nevykazuje. Poskytovateľ tejto služby túto skutočnosť neuvádza. Pri dodaní tovaru alebo služby do iných krajín v rámci Európskej krajiny, kde je povinný platiť daň príjemca, to tuzemský dodávateľ neuvádza, uvádza sa to však v opačnom prípade, keď je príjemca z tuzemska a prijíma službu alebo tovar od dodávateľa v iného členského štátu. Daň ktorú odvádza štátu uvedie v rozdelení na tovar – základ dane na riadku 7 a daň na riadku 8 a službu – riadok 11 a 12. Výšku dane, ktorú si zároveň môže odpočítat' uvedie na riadku 21.

Od roku 2014 pribudla povinnosť podávať aj kontrolný výkaz. Na rozdiel od daňového priznania, v ktorom poskytovateľ služby neuvádza služby a tovary, na ktoré sa vzťahuje tuzemský prenos, v kontrolnom výkaze ich vykazuje v sekcii A2. Bežné zdaniteľné obchody v sekcii A1. U prijímateľa služby či tovaru, ktorý je povinný platiť daň, je určená sekcia B1, pre odchody, pri ktorých si uplatní len daň na vstupe zas sekcia B2. Opravné daňové doklady sú vykazované v sekcii C1 – vydané a C2 – prijaté.

Pokiaľ platiteľ dane dodal tovar alebo službu s miestom dodania v inom členskom štáte, prípadne bol prvým odberateľom v trojstrannom obchode je povinný okrem spomínaných dokumentov podať aj Súhrnný výkaz. V tomto výkaze uvedie kód štátu

príjemcu, jeho IČ DPH, sumu tovaru alebo služby a kód. Pri trojstrannom obchode je to kód 1, pri poskytnutí služby kód 2 a pri ostatných odchodoch ho neuvádza.

1.1.1 Prenos daňovej povinnosti v tuzemsku

S platnosťou od 1. januára 2016 sa zákon č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty doplnil o novelu zákona č. 268/2015, ktorý zaviedol takzvaný tuzemský prenos daňovej povinnosti pri dodaní stavebných prác medzi dvoma platiteľmi dane z pridanej hodnoty. Môžeme sa tiež stretnúť s pomenovaním tuzemskej samozdanenie. Zavedením takého opatrenia chcel štát predchádzať rôznym kauzám z minulosti. Prenos daňovej povinnosti sa neustále vyvíja a dopĺňa o ďalšie položky a do dnešného dňa nie je mnohým jasné ako presne postupovať a správne použiť zadefinovaný kľúč, pretože je v ňom veľa vecí diskutabilných. Dalo by sa povedať, že veľakrát je to len hra so slovíčkami, ako sa niektoré činnosti nazývajú a ako sa vysvetlí opis vykonanej činnosti, ale to už trochu predbiehame. Začnime teda pekne postupne od zadefinovania podmienok pre uplatnenie prenosu daňovej povinnosti v sektore stavebníctva, pretože to bolo takým štartovacím prvkom v danej problematike. Prenos daňovej povinnosti v danom sektore sa uplatní iba v prípade, ak sú súčasne splnené tri podmienky a to, že predmetom dodania sú stavebné práce patriace do sekcie F štatistickej klasifikácie produktov podľa činnosti (CPA), ďalšou podmienkou je, že miesto dodania tovaru alebo služby je v tuzemsku, teda na území Slovenskej republiky a tretia podmienka je, že dodávateľ aj odberateľ sú platiteľmi dane z pridanej hodnoty v tuzemsku. Ak sú teda splnené podmienky a teda sa na dodaný tovar alebo službu uplatňuje prenos daňovej povinnosti, platiteľ dane, ktorý uskutočňuje zdaniteľné plnenie teda dodávateľ, neuplatní v cene tovaru alebo služby DPH. Na faktúre, ktorú pre odberateľa, taktiež platiteľa dane, vystavil, uvedie povinnú slovnú informáciu „prenesenie daňovej povinnosti“. V tomto prípade je daný odberateľ povinný vypočítať a zaplatiť daň z pridanej hodnoty, ale zároveň má nárok na odpočítanie dane na vstupe. Samozdanenie by sme mohli nazvať výnimkou zo všeobecného pravidla uplatnenia DPH. Podľa tohto pravidla zakotveného v paragrafe 69 odsek 1 zákona o DPH je osobou povinnou platiť daň dodávateľ, pri prenose je však táto povinnosť posunutá na odberateľa, teda na platiteľa dane, ktorý je príjemcom plnenia. Záúčtovanie by na u dodávateľa a odberateľa vyzeralo takto:

Bežný režim dane		Prenos daňovej povinnosti	
Dodávateľ	Odberateľ	Dodávateľ	Odberateľ
311/6xx, 343	5xx, 343/321	311/6xx	5xx/321 343/343

Vplyvom tlaku odbornej verejnosti týkajúcej sa danej problematiky prenosu daňovej povinnosti v stavebníctve sa v roku 2017 dostalo do zákona ustanovenie v paragrafe 69 odsek 17 a to nasledovné, ak dodávateľ, ktorý je platiteľ dane „*dodá stavebné práce alebo dodá tovar s inštaláciou alebo montážou a má za to, že tieto stavebné práce alebo tovar s inštaláciou alebo montážou sú plnením podľa odseku 12 písm. j) a vyhotovená faktúra obsahuje slovnú informáciu „prenesenie daňovej povinnosti“, platiteľ, ktorý je príjemcom plnenia, je osobou povinnou platiť daň*“⁴ To v podstate znamená, že ak odberateľ dostane faktúru s informáciou, že sa jedná o prenesenie daňovej povinnosti, tak to nemusí skúmať, a v tomto prípade nesie zodpovednosť za správnosť vyhotovenia tohto dokladu dodávateľ. Odberateľ si však musí dávať pozor práve v opačnom prípade, keď dostane faktúru, na ktorej je vyčíslená DPH, ale jedná sa o činnosť alebo tovar, na ktoré sa vťahuje samozdanenie, v takom prípade je zodpovedný za správnosť príjemca služby alebo tovaru, mal by požiadať dodávateľa o opravu takéhoto dokladu ak je to možné, ak nie nemôže si uplatniť daň na vstupe, ale práve naopak, musí dané plnenie samozdaňovať a to v období, kedy bola služba alebo tovar dodaný. Treba si však uvedomiť, že touto zmenou zákona nebolo povedané, že sa dodávateľ s odberateľom môžu dohodnúť a dodávateľ bude vystavovať faktúry s uplatnením prenosu daňovej povinnosti na akékoľvek či už stavebné alebo iné práce. Mala sa touto novelou docieľiť len akási právna istota pre príjemcu služby, že ak mu budú poskytnuté také dodávky, pri ktorých má dodávateľ za to, že ide o prenos, a teda bude dodávateľ osobou povinnou platiť daň, má nárok aj na odpočítanie dane. Odberateľ tak nebude vystavený riziku zmarenia odpočtu dane. Dodávateľ je však stále zodpovedný za správnosť údajov vo faktúre a ak dodá plnenie, na ktoré sa neuplatňuje režim prenosu daňovej povinnosti, je on osobou povinnou platiť daň. V súčasnosti je v zákone podľa paragrafu 69 odsek 12 stanovené nasledovné:

„Platiteľ, ktorý je príjemcom plnenia od iného platiteľa, je povinný platiť daň vzťahujúcu sa na

a) dodanie kovového odpadu a kovového šrotu v tuzemsku; kovovým odpadom a kovovým šrotom sa rozumie kovový odpad a kovový šrot z výroby alebo z mechanického

⁴ Zákon č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov

opracovania kovov a kovové predmety ďalej už nepoužiteľné vzhľadom na ich zlomenie, rozrezanie, opotrebenie alebo z podobných dôvodov,

b) prevod emisných kvót skleníkových plynov podľa osobitného predpisu^{28b)} v tuzemsku,

c) dodanie nehnuteľnosti alebo jej časti v tuzemsku, ktorú sa dodávateľ rozhodol zdaniť podľa § 38 ods. 1,

d) dodanie nehnuteľnosti alebo jej časti v tuzemsku, ktorá bola predaná dlžnou osobou uznanou súdom alebo iným štátnym orgánom v konaní o nútenom predaji, 28c)

e) dodanie tovaru, ktorý je predmetom záruky zabezpečujúcej pohľadávku veriteľa, pri výkone práva z tejto záruky; 28d) pri zabezpečovacom prevode práva je príjemcom plnenia platiteľ, ktorého pohľadávka bola zabezpečená, a platiteľ, ktorý nadobudol predmet záruky.

f) dodanie tovarov patriacich do kapitol 10 a 12 Spoločného colného sadzobníka, 28da) ktoré nie sú bežne určené v nezmenenom stave na konečnú spotrebu, ak základ dane vo faktúre za dodanie týchto tovarov je 5 000 eur a viac,

g) dodanie tovarov patriacich do kapitoly 72 Spoločného colného sadzobníka^{28da)} a do položiek 7301, 7308 a 7314 Spoločného colného sadzobníka, 28da) iných ako uvedených v písmene a), ak základ dane vo faktúre za dodanie týchto tovarov je 5 000 eur a viac,

h) dodanie mobilných telefónov, ktoré sú vyrobené alebo prispôbené na použitie v spojení s licencovanou sieťou a fungujú na stanovených frekvenciách bez ohľadu na to, či majú alebo nemajú iné využitie, ak základ dane vo faktúre za dodanie mobilných telefónov je 5 000 eur a viac,

i) dodanie integrovaných obvodov, ako sú mikroprocesory a centrálné spracovateľské jednotky, v stave pred zabudovaním do výrobkov pre konečného spotrebiteľa, ak základ dane vo faktúre za dodanie integrovaných obvodov je 5 000 eur a viac,

j) dodanie stavebných prác vrátane dodania stavby alebo jej časti podľa § 8 ods. 1 písm. b), ktoré patria do sekcie F osobitného predpisu,^{28db)} a dodanie tovaru s inštaláciou alebo montážou, ak inštalácia alebo montáž patrí do sekcie F osobitného predpisu. 28db) Účinnosť od 1. 1. 2018“⁵

⁵ Zákon č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov

V roku 2017 sa zmenilo aj vykazovanie dane v kontrolnom výkaze. Kým v roku 2016 ešte dodávateľ nevykazoval v kontrolnom výkaze daň z takých faktúr, na ktoré uplatnil prenesenie daňovej povinnosti, od roku 2017 musí takéto faktúry vykazovať vo svojom kontrolnom výkaze, aj keď ich nezdaňuje. Takéto faktúry vykazuje v časti A. 2 a musí sa to stretnúť s kontrolným výkazom príjemcu tejto faktúru v danom zdaňovacom období. Príjemca plnenia, teda odberateľ, ktorý je v tomto prípade osobou povinnou platiť daň, uvedie tieto faktúry v časti B.1 kontrolného výkazu. V daňovom priznaní vykazuje základ dane na riadku 09, a to všetky základy, pri ktorých daň platí príjemca plnenia podľa paragrafu 69 odsek 2 a 9 až 12 zákona a daň z týchto základov vykáže na riadku 10.

Tuzemský prenos daňovej povinnosti sa neustále rozširuje o nové služby a tovary. Ako sme už spomínali, doteraz nie je všetkým jasné, čo vlastne všetko máme považovať za dodanie služby v danom režime,. Finančná správa vydala tabuľku o prehľade činností, ktoré sa zatriedujú podľa štatistickej klasifikácie, ale ani tam nenájdeme všetko jasne stanovené, dôkazom toho je aj skutočnosť, že táto klasifikácia, teda zjednodušene povedané tabuľka, sa stále dopĺňa. V súčasnosti je v nej viac ako 300 položiek, preto je dobré, ju pravidelne sledovať. Pre ilustráciu, ako to vlastne funguje sa dá zjednodušene opísať asi takto, celý proces dopĺňania činností do tejto tabuľky sa odohráva na Finančnej správe, kde asi približne dvaja páni na základe podnetov a dotazov verejnosti, ktoré dostávajú cez portál Finančnej správy, rozhodujú, že či sa jedná o služby či tovary, na ktoré sa bude prenesenie daňovej povinnosti vzťahovať. V prípade ak sa to v prehľade činností nenachádza, tak to tam doplnia a zdefinujú o akú sekciu sa jedná. Takže sa Vám môže kludne stať, že keď si zavoláte na infolinku Finančnej správy s otázkou či sa jedná o dodanie služby, na ktoré má byť uplatnený režim prenosu, nevedia Vám jednoznačne odpovedať a poradia Vám, aby ste si napísali mail a počkali si na odpoveď, že to musia posúdiť a klasifikovať. Problém môže nastať aj v tom, že veľakrát ide len o akúsi hru so slovíčkami ako vykonanú činnosť pomenujeme vo faktúre. A tak sa z účtovníkov musia stať akýsi technici, aby pochopili o akú prácu sa jedná a vedeli tak určiť správny režim uplatnenia dane z pridanej hodnoty. Takže sa nemôžeme čudovať, keď sa účtovník opýta kolegov z operatívy: „Čo ste tam konkrétne robili?“. Niektorí by sa mohli domnievať, že keď sa jedná o prenos daňovej povinnosti pri dodaní stavebných prác, tak je to jednoduché, že prenos sa týka len stavebných firiem a tam je jasné, že pri výstavbe nejakých budov ide o prenos, ale výraz stavebné práce má oveľa širší význam, a preto s nim bojujú najmä dodávatelia technickej správy budov a zároveň aj ich odberatelia. Zasahuje to však aj širšie, napríklad také upratovanie služby, poviete si, že upratovanie je jasná služba, ktorá ide v klasickom režime dane z pridanej

hodnoty, v tomto prípade by ste sa však mýlili, pretože ak by ste poskytovali upratovacie práce, ktoré sa uskutočnili po dokončení stavby, museli by ste uplatniť prenos daňovej povinnosti, podľa klasifikácie patriacej do sekcie F a teda tiež by išlo o samozdanenie.

Kombinované plnenie

Zamyslieť by sme sa mali tiež nad službami, ktoré sú takzvaným kombinovaným plnením. Na niektoré služby sa nemôžeme pozerieť jednoznačne a povedať, na to sa prenos nevzťahuje, dokonca ani vtedy, keď danú službu nájdeme v klasifikácii označenú ako plnenie, na ktoré sa prenos nevzťahuje. Na plnenie sa treba pozerieť ako na celok a teda zhodnotiť, čo viedlo k vyvolaniu ostatných častí plnia. Napríklad pri pohotovostnom výjazde si dodávateľ fakturuje štyri služby, dopravu ako jednu službu, výjazd ako paušálnu sumu, diagnostiku a štvrté samotnú opravu, ktorú nájdeme ako patriacu do sekcie F. Poviete si, že prvé tri predsa nie sú stavebné práce a teda ich treba fakturovať s DPH a prenos uplatníte len na opravu zaradenú sekcii F. To by to však mylný predpoklad, pretože sa na to treba pozerieť ako na jeden celok a uvažovať nad tým ako nad kombinovaným plnením, ktorého výsledkom je oprava a teda posudzovať všetky časti ako jedno plnenie a nie ako štyri rôzne a uplatniť prenos daňovej povinnosti na celú faktúru.

1.1.2 Intrakomunitárny prenos daňovej povinnosti

Pod intrakomunitárnym prenosom daňovej povinnosti môžeme rozumieť taký prenos daňovej povinnosti, ku ktorému dochádza, ak do obchodného vzťahu vstupujú dvaja platitelia dane, ale každý z nich má sídlo v inej krajine Európskej únie. Predmetom dane je zdaniteľný obchod aj v štáte poskytovateľa daného plnenia, kde je oslobodený od dane a zároveň v štáte príjemcu plnenia, ktorý je povinný odviezť daň. Intrakomunitárne obchody definujú postupy medzi platiteľmi registrovanými na daň vo vnútri Európskej únie. Predmetom dane môže byť dodanie tovaru do iného členského štátu, nadobudnutie tovaru z iného členského štátu alebo poskytnutie služby do iného členského štátu, prijatie služby z iného členského štátu.

Pri poskytovaní služieb zdaniteľnej osobe z iného členského štátu alebo prijatí služby od takejto zdaniteľnej osoby si musíme dávať pozor či sa nejedná o dodanie služby viažucej sa na nehnuteľnosť. V prípade, že poskytujeme služby, ktoré sa pevne týkajú nehnuteľnosti nachádzajúcej sa na území Slovenskej republiky, takúto službu zdaníme našou sadzbou DPH

a odvedieme na Slovensku, aj keď prijímateľom služby je platiteľ z iného členského štátu. Presný popis nájdeme v paragrafe 16 Zákona o DPH. Ak nepostupujeme teda podľa paragrafu 16 za miesto poskytnutia služby do iného členského štátu sa považuje sídlo prijímateľa alebo miesto podnikania alebo tiež ak má táto osoba prevádzkareň a poskytne sa služba tejto prevádzkarni. „*Miestom nadobudnutia tovaru z iného členského štátu je miesto, kde sa tovar nachádza v čase skončenia jeho odoslania alebo prepravy k nadobúdateľovi* Miestom dovozu tovaru je členský štát, na ktorého území sa tovar nachádza v čase, keď vstupuje na územie Európskej únie.“⁶

Nový režim call-off stock

Od roku 2020 dochádza k podstatným zmenám v zákone o dani z pridanej hodnoty. Zavádza sa režim call-off stock ako povinná úprava pre všetky členské štáty Európskej únie, na základe ktorej sa preprava tovaru, ktorý je odchodným majetkom dodávateľa, zdaniteľnej osoby, do iného členského štátu na účely jeho nasledovného dodania vopred známemu odberateľovi, tiež zdaniteľnej osobe, ktorá je registrovaná v členskom štáte skončenia prepravy tovaru, nepovažuje za premiestnenie tovaru do iného členského štátu, za určitých ustanovených podmienok a to napríklad, keď nedošlo k prevodu práva nakladať s tovarom a tovar bol v zákonnej lehote vrátený do tuzemska. Presné podmienky a zavedenie režimu call-off stock je zadefinované v paragrafe 8a zákona o dani z pridanej hodnoty. Ak sa splnia všetky podmienky premiestnenia tovaru do iného členského štátu, tovar bude považovaný za dodaný dodávateľom s oslobodením od dane až v momente, v ktorom k nemu nadobudne vlastnícke právo nakladať s nim odberateľ, a to na základe dohody uzavretej s dodávateľom, na premiestnenie tovaru sa nebude prihliadať. Pri tomto režime si treba dať pozor na lehotu 12 mesiacov, v rámci ktorých musí byť daný tovar dodaný pre určenú osobu a to odo dňa, kedy skončila preprava. Táto lehota je stanovená kvôli zamedzeniu špekulácii pri takýchto obchodoch.

Zavedenie call-off stock má viesť k zjednodušeniu dodávania tovaru v rámci Európskej únie. Táto zmena zákona je v podstate reakciou na novú smernicu Rady Európskej únie 2018/1910. Toto zjednodušenie má spočívať v tom, že keď budeme zo Slovenska alebo iného štátu Európskej únie dodávať tovar do iného členského štátu a tento tovar bude mať akési medzipristátie v sklade, ale formálne je stále našim majetkom, nemusíme sa registrovať pre daň v štáte kde sa tento sklad nachádza, ako sme to museli robiť pred

⁶ Zákon č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov

zavedením call-off stock. Musíme však myslieť na to, že pri tomto režime má dodávateľ povinnosť dvakrát podávať súhrnný výkaz. Prvýkrát vykážeme skutočnosť, že sme prepravili tovar do iného členského štátu a druhýkrát, keď tovar dodáme.

Oslobodenie od dane z pridanej hodnoty pri intrakomunitárnom dodaní

Za určitých podmienok si platiteľ dane môže uplatniť oslobodenie od dane z pridanej hodnoty, keď dodáva tovar do iného členského štátu, ale musia byť splnené hmotnoprávne podmienky pre oslobodenie od dane z predanej hodnoty. Jednou takouto podmienkou pre oslobodenie pri dodaní tovaru do iného členského štátu Európskej únie je, že nadobúdateľ má pridelené IČ DPH, v inom členskom štáte, ako je štát, kde sa začala preprava tovaru. Nadobúdateľ musí oznámiť dodávateľovi spomínané pridelené identifikačné číslo pre daň z pridanej hodnoty. Do zákona bolo tiež doplnené, ako dôležitá súčasť podmienok pre oslobodenie, deklarovanie takejto dodania tovaru v súhrnom výkaze. Správca dane toto oslobodenie neuzná, ak dodávateľ nepodá súhrnný výkaz alebo ak údaje uvedené v súhrnom výkaze budú nesprávne, neúplné alebo nepravdivé. Uzná ich však vtedy, ak dodávateľ vie dôveryhodne preukázať, že tieto údaje neúmyselne a v dobrej viere uviedol neúplne alebo nesprávne, následne ich doloží správne a úplné, napríklad dodatočným súhrnným výkazom.

Zmena pravidiel na priradenie prepravy tovaru pri tzv. reťazových transakciách v rámci EÚ

V roku 2020 vyšlo nové ustanovenie, ktoré sa týka prepravy tovaru v rámci Európskej únie medzi viacerými účastníkmi, takzvané reťazové transakcie. Ide o pridelenie prepravy, keď je jeden a ten istý tovar je predmetom viacerých po sebe nasledujúcich dodaní. Napríklad slovenský dodávateľ dodáva tovar, ktorý objednal rakúsky odberateľ a od toho si ho objednal nemecký odberateľ, priamo do Nemecka. Rakúsky dodávateľ, platiteľ dane, je prostredná osoba. Slovenský dodávateľ si môže uplatniť oslobodenie od DPH, pretože ide o takzvanú pohyblivú dodávku tovaru. Môže sa stať, že prvý odberateľ nahlási dodávateľovi, že je registrovaným platiteľom v krajine dodávateľa a oznámi mu svoje IČ DPH, v takom prípade si oslobodenie nemôže uplatniť, posunie sa to na prvého odberateľa, teda v našom prípade na rakúskeho odberateľa.

1.1.3 Overenie platnosti IČ DPH

V predchádzajúcich kapitolách sme sa stále odvolávali na to či je príjemca plnenia platiteľ alebo neplatiteľ dane z pridanej hodnoty, či je poskytovateľ platiteľ či neplatiteľ. Tiež sme riešili, v ktorom štáte Európskej únie je registrovaný jeden z účastníkov obchodu. Túto skutočnosť si vieme overiť pomocou internetovej stránky https://ec.europa.eu/taxation_customs/vies/vatRequest.html , kde si podľa IČ DPH vieme overiť platnosť identifikačného čísla pre daň z pridanej hodnoty. Náhľad stránky je na nasledujúcom obrázku:

Kontakt | Search | Legal Notice | Slovak (sk) ▼

EURÓPSKA KOMISIA

Európska komisia > Sekcia daňová a colná > VIES

About us | Online Databases | Tenders & Grants | FAQ | Subscribe to newflash | What's New ? | Sitemap

- Kontrola platnosti IČ DPH
- Technické informácie
- Vlastné monitorovanie
- Najčastejšie otázky
- Pomocník
- Odmietnutie zodpovednosti za túto službu

VIES - kontrola platnosti IČ DPH

Môžete si overiť platnosť IČ DPH vydaného v niektorom z členských štátov výberom z ponuky členských štátov a zadáním čísla, ktoré požadujete overiť.

Členský štát

IČ DPH

členský štát žiadateľa

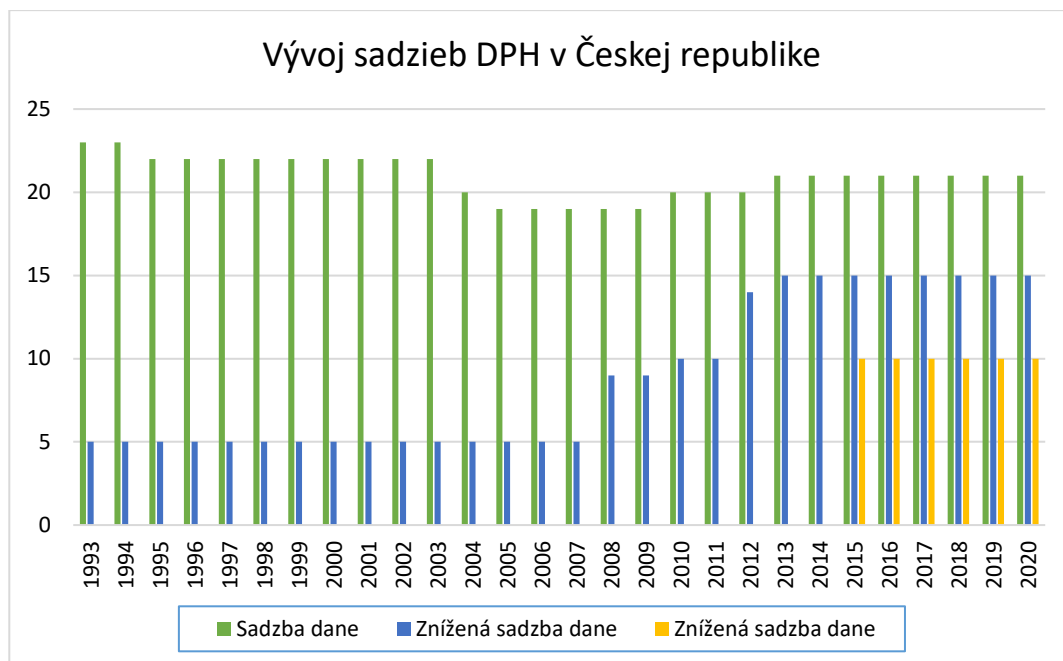
IČ DPH

Vies On-The-Web v5.6.0 | Top

Zdroj: https://ec.europa.eu/taxation_customs/vies/vatRequest.html

1.2. Daň z pridanej hodnoty v Českej republike

Tak ako na Slovensku aj v Českej republike je daň z pridanej hodnoty upravená samostatným zákonom. U našich susedov je to konkrétne Zákon č. 235/2004 Sb. o dani z pridanej hodnoty. Táto daň sa vyvíjala do 1993 spoločne, preto je jej úprava veľmi podobná ako u nás. Výška sadzby DPH sa od tohto roku mierne menila a v súčasnosti je výška daňového zaťaženia o niečo vyššia ako má Slovenská republika. V základnej sadzbe je to o 1 % viac, a od roku 2013 sa nemenila je stále 21 %. Prehľad vývoja sadzieb je uvedená v nasledujúcom grafe:

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe údajov z https://cs.wikipedia.org/wiki/Da%C5%88_z_p%C5%99idan%C3%A9_hodnoty

Prenos daňovej povinnosti sa nevyhoj ani Českej republike a uplatňujú ho na:

1 Zlato

1a Zlato - sprostredkovanie dodávok investičného zlata

3 Dodanie nehnuteľnej veci

3a Dodanie nehnuteľnej veci v nútenom predaji

4 Stavebné a montážne práce

4a Stavebné a montážne práce - poskytovanie pracovníkov

5 Tovar uvedený v prílohe č.5

6 Dodanie tovaru poskytnutého pôvodne ako záruka

7 Dodanie tovaru po postúpení výhrady vlastníctva

11 Emisné kvóty skleníkových plynov

12 Obilniny a technické plodiny

13 Kovy

14 Mobilné telefóny

15 Integrované obvody

16 Prenosné zariadenia na spracovanie dát

17 Videoherná konzola

18 Dodanie certifikátov elektriny

- 19 Dodanie elektriny sústavou alebo sieťou obchodníkovi
- 20 Dodanie plynu sústavou alebo sieťou obchodníkovi
- 21 Poskytnutie vymedzených služieb elektronických komunikácií⁷

Česká Finančná správa sa pokúšala v Bruseli získať povolenie na zavedenie plošného mechanizmu reverse charge, čo sa jej aj podarilo, ale malo to svoje obmedzenia. Tento všeobecný reverse charge sa môže uplatniť len na zdaniteľné obchody nad 17500,- EUR a platiť môže najdlhšie do júna 2022. Zatiaľ to však nie je v platnosti, predpokladaný dátum zavedenia je od 01.07.2020 a to na dobu dvoch rokov, keďže je stanovený časový limit.

Intrakomunitárne obchody v rámci Európskej únie podliehajú tým istým pravidlám ako v Slovenskej republike, nakoľko sú upravované Európskou úniou a implementované do jednotlivých zákonov daného členského štátu.

⁷<https://www.financnisprava.cz/cs/dane/dane/dan-z-pridane-hodnoty/kontrolni-hlaseni-DPH/aktuality/2017/rozsireni-rezimu-prenesení-danove-povinn-8525>

2. Cieľ práce, metodika práce a metódy skúmania

Zákon o dani z pridanej hodnoty stanovuje podmienky a pravidlá pre prenos daňovej povinnosti pre vybrané typy dodaní tovarov a služieb, pričom sú platné v určitých prípadoch pre tuzemské dodania a v určitých prípadoch stanovuje pravidlá pre dodanie tovarov a služieb do alebo z iného členského štátu Európskej únie. Cieľom diplomovej práce je výskum danej oblasti, v ktorom sa zameriavame na všeobecné teoretické poznatky o fungovaní systému dane z pridanej hodnoty v Európskej únii a v Slovenskej republike a následne na praktické poznatky z oblasti uplatňovania zákonných ustanovení týkajúcich sa prenosu daňovej povinnosti pre účely dane z pridanej hodnoty.

Hlavný cieľ diplomovej práce sme si rozdelili na tieto čiastkové ciele:

- charakterizovať daňovú sústavu Slovenskej republiky, do ktorej patrí aj daň z pridanej hodnoty,
- charakterizovať daň z pridanej hodnoty,
- vymedziť základné pojmy, ktoré sú dôležité pre správnu orientáciu v danej problematike,
- zadefinovať čo sa považuje za dodanie služby a tovaru podľa slovenskej právnej úpravy,
- zobrazit' vývoj sadzieb dane z pridanej hodnoty od vzniku Slovenskej republiky,
- charakterizovať vykazovanie dane z pridanej hodnoty v daňovom priznaní, kontrolnom výkaze a súhrnnom výkaze,
- charakterizovať prenos daňovej povinnosti v tuzemsku,
- charakterizovať kombinované plnenie pri prenose daňovej povinnosti,
- charakterizovať intrakomunitárny prenos daňovej povinnosti,
- oboznámiť sa z novým režim call-off stock,
- vymedziť kedy, dochádza k oslobodeniu od dane z pridanej hodnoty pri intrakomunitárnom dodaní,
- predstaviť si zmenu pravidiel na priradenie prepravy tovaru pri tzv. reťazových transakciách v rámci EÚ,
- charakterizovať si daň z pridanej hodnoty v Českej republike v jej rozdieloch od našej a zobrazit' sadzby dane v danej krajine, pre porovnanie so slovenskými sadzbami po rozdelení republík,

- prakticky si ukázať prípady účtovanie a vykazovania pri rôznych kombináciách poskytovateľoch a prijímateľ služby alebo tovaru,
- prakticky znázorniť príklady kedy sa uplatňuje prenos daňovej povinnosti v tuzemsku a kedy nie, že hranica medzitým je len v detailoch,
- prakticky znázorniť príklady kedy sa uplatňuje intrakomunitálny prenos daňovej povinnosti v tuzemsku a kedy nie, a kedy a ako uplatniť daň z pridanej hodnoty, keď poskytovateľ a prijímateľ služby alebo tovaru sú z rôznych krajín Európskej únie,
- ukázať si, akých najčastejších chýb sa dopúšťajú platitelia dane z pridanej hodnoty, a ako sa takýmto chybám vyvarovať a aj “daňové nástrahy“ zvládnuť bez zbytočných pokút pri daňovej kontrole,
- v neposlednom rade, taký osobný malý cieľ je, že diplomová práca bude slúžiť ako pomôcka pre osoby, ktoré sa potrebuje orientovať v svete prenosu daňovej povinnosti.

Pri analyzovaní a riešení prípadov z problematiky riešenej v tejto diplomovej práci využívame znalosti z doterajšieho štúdia, ale ja poznatky a zručnosti z aktívnej praxe v oblasti účtovníctva. Pracovali sme v prevažnej časti so zákonom, ktorý je venovaný dani z pridanej hodnoty, taktiež s prehľadom činností zatriedených podľa štatistickej klasifikácie produktov podľa činnosti (CPA). Použili sme aj štruktúru oficiálnych tlačív daňového priznania k dani z pridanej hodnoty, kontrolného výkazu a súhrnného výkazu.

Pri písaní prvej kapitoly sme postupovali tak, že sme sa zamerali na analýzu kľúčových paragrafov, ktoré sa zaoberajú problematikou, na ktorú sa zameriava, táto diplomová práca, aby sme nadobudli teoretické zručnosti, ktoré nám pomohli pri zostavovaní riešení praktickej časti práce. Praktická časť je spojením osobného prieskumu medzi účtovníckou a daňovou verejnosťou a tiež prieskumom v oblasti technického manažmentu, ktoré nám bolo nápomocné pri zostavovaní praktických prípadov a cien za takéto služby, keďže sme sa nezamerali na typické stavebné práce, ale tie, s ktorými sa môže stretnúť väčšina firiem pri zabezpečení chodu budov. Ďalej spojením teoretických i praktických znalostí, analýzy najčastejších problémov a otázok v oblasti nášho výskumu. Prácu svojou štruktúrou môže prirovnať k akému si praktiku, ktoré je už vypracované.

V diplomovej práci sme použili nasledovné metódy:

- analýzu (rozklad určitého javu na základné prvky) daňového mechanizmu,
- komparáciu (porovnávanie) spoločných znakov jednotlivých prípadov v nadväznosti na legislatívu,
- dedukciu pri zhodnotení o akú činnosť z prehľadu sa jedná a aká daňový mechanizmus sa uplatní,
- syntézu pri zisťovaní súvislostí medzi faktami a spájaní jednotlivých častí do jedného celku.

Pri písaní diplomovej práce sme tiež využili osobné rozhovory s účtovníkmi a účtovníčkami, ktorí nám povedali aké ich najčastejšie problémy s problematikou prenosu daňovej povinnosti v tuzemsku a intrakomunitárneho prenosu daňovej povinnosti. S nezávislými daňovými poradcami, na ktorých sa spoločnosti zvyknú obracať, so zamestnancom daňového úradu, ktorý vykonáva daňové kontroly vo firmách a tiež s technickými špecialistami v oblasti správy budov.

Chceli by sme poznamenať, že všetky údaje ohľadne použitých spoločností boli vymyslené a prípadná zhoda je čisto náhodná. Tiež príklady nesprávneho účtovania a vykazovania nie sú založené na skutočnosti, je to len simulácia pre potreby skúmania a analyzovania.

3. Výsledky práce a diskusia

V predchádzajúcich kapitolách sme si zadefinovali niektoré dôležité pojmy a pokúsili sme objasniť problematiku prenosu daňovej povinnosti. V tejto kapitole si uvedieme niekoľko praktických príkladov, kde všade sa môžeme stretnúť plnením, na ktoré sa uplatňuje prenos daňovej povinnosti a ako ho uplatniť. Na reálnych poskytnutých službách a tovaroch z praxe si roznalýzujeme, kedy sa prenos uplatní a kedy nie a taktiež si ukážeme ako postupovať ak sme dostali faktúru, ktorá je vystavená s uplatnením dane z pridanej hodnoty, ale má tam byť prenos daňovej povinnosti. Uvedieme si aj pár príkladov faktúr medzi osobami registrovanými v rôznych krajinách. Každý praktický príklad si aj zaúčtujeme a povieme si, kde a ako ho správne vykážeme v daňovom priznaní a v kontrolnom výkaze. Veríme, že táto diplomová práca môže slúžiť ako pomôcka pri orientovaní sa vo svete z názvom DPH. Bude pracovať aj s prehľadom, ktorý vydáva Finančná správa Slovenskej republiky – Prehľad činností zatriedených podľa štatistickej klasifikácie produktov podľa činností (CPA) (Príloha 1), tento prehľad sa stále dopĺňa, preto je dobré si ho stále aktualizovať. Malá pomôcka, ako náhle uvidíte, že je to zatriedené do sekcie F viete, že sa jedná o prenos daňovej povinnosti.

3.1. Tuzemské obchody

Príklad 1.1

V prvom príklade si rozoberieme problematiku klimatizácií a zároveň si namodelujeme rôzne situácie, ktoré môžu nastať z pohľadu platiteľov a aj neplatiteľov dane z pridanej hodnoty.

- a) Spoločnosť Dodávateľplatiteľ, s. r. o. so sídlom Ekonomická 1, Bratislava, IČO 44444444, IČ DPH SK2222222222 fakturuje spoločnosti Odberateľplatiteľ, s. r. o. so sídlom Biznisová 25, Bratislava, IČO 33333333, IČ DPH SK2211221122 za pravidelný mesačný servis klimatizačného zariadenia v administratívnej budove. Cena takejto služby je 200,- EUR bez DPH.

V takomto prípade poskytovateľ služby vystaví faktúru s DPH, pravidelné servisy sa nezaraďujú do sekcie, na ktorú sa vťahuje prenos daňovej povinnosti.

Účtovanie a vykazovanie:

Dodávateľ			Odberateľ		
Účtovanie			Účtovanie		
Účet	MD	D	Účet	MD	D
602	-	200,00	518 alebo 511	200,00	-
343	-	40,00	343	40,00	-
311	240,00	-	321	-	240,00
Daňové priznanie			Daňové priznanie		
Základ dane	riadok 3	200,00	Základ dane	neuvádza	x
DHP	riadok 4	40,00	DHP	riadok 23	40,00
Kontrolný výkaz			Kontrolný výkaz		
Sekcia A1			Sekcia B2		

- b) Spoločnosť Dodávateľplatiteľ, s. r. o. so sídlom Ekonomická 1, Bratislava, IČO 44444444, IČ DPH SK2222222222 fakturuje spoločnosti Odberateľplatiteľ, s. r. o. so sídlom Biznisová 25, Bratislava, IČO 33333333, IČ DPH SK2211221122 za dodanie a výmenu ventilátora v klimatizačnom zariadení v administratívnej budove. Na faktúre je uvedená cena za ventilátor 550,- EUR a cena práce 55,- EUR.

Dodávateľplatiteľ vystaví faktúru s prenesením daňovej povinnosti a to na obe položky, pretože sa jedná o kombinované plnenie, kde hlavným významom je oprava klimatizačnej jednotky a to vymenením ventilátora. Prehľad činností by sme to našli ako poradové číslo 190, kde je to zatriedené do sekcie F divízia 43. Na faktúre musí byť vyznačené, že sa jedná o Prenos daňovej povinnosti.

Účtovanie a vykazovanie:

Dodávateľ			Odberateľ		
Účtovanie			Účtovanie		
Účet	MD	D	Účet	MD	D
602	-	605,00	518 alebo 511	605,00	-
343	-	-	343	121,00	121,00
311	605,00	-	321	-	605,00
Daňové priznanie			Daňové priznanie		
Základ dane	neuvádza	x	Základ dane	riadok 9	605
DHP	neuvádza	x	DHP	riadok 10	121,00
			DHP	riadok 21	121,00
Kontrolný výkaz			Kontrolný výkaz		
Sekcia A2			Sekcia B1		

V tomto prípade je osobou povinnou odvieť daň príjemca plnenia, teda Odberateľplatiteľ, ale zároveň si môže odpočítať daň na vstupe. Z tohto dôvodu uvádza v daňovom priznaní daň na dvoch riadkoch.

- c) Spoločnosť Dodávateľplatiteľ, s. r. o. so sídlom Ekonomická 1, Bratislava, IČO 44444444, IČ DPH SK2222222222 fakturuje spoločnosti Odberateľplatiteľ, s. r. o. so sídlom Biznisová 25, Bratislava, IČO 33333333, IČ DPH SK2211221122 za pravidelný mesačný servis klimatizačného zariadenia vo výrobných halách. Cena takejto služby je 350,- EUR bez DPH.

Je to ten istý prípad ako v príklad 1 a), pravidelný servis sa vystavuje s DPH.

Účtovanie a vykazovanie:

Dodávateľ			Odberateľ		
Účtovanie			Účtovanie		
Účet	MD	D	Účet	MD	D
602	-	350,00	518 alebo 511	350,00	-
343	-	70,00	343	70,00	-
311	420,00	-	321	-	420,00
Daňové priznanie			Daňové priznanie		
Základ dane	riadok 3	350,00	Základ dane	neuvádza	x
DHP	riadok 4	70,00	DHP	riadok 23	70,00
Kontrolný výkaz			Kontrolný výkaz		
Sekcia A1			Sekcia B2		

- d) Spoločnosť Dodávateľplatiteľ, s. r. o. so sídlom Ekonomická 1, Bratislava, IČO 44444444, IČ DPH SK2222222222 fakturuje spoločnosti Odberateľplatiteľ, s. r. o. so sídlom Biznisová 25, Bratislava, IČO 33333333, IČ DPH SK2211221122 za dodanie a výmenu ventilátora v klimatizačnom zariadení vo výrobnej hale. Na faktúre je uvedená cena za ventilátor 550,- EUR a cena práce 55,- EUR.

Oproti príkladu 1 b) nastal rozdiel len v tom, že to teraz sa jedná o takzvanú priemyselnú klimatizáciu. A ako sa uvádza aj v prehľade činností poradové číslo 190 – oprava klimatizačnej jednotky (nie priemyselnej) sa zaraďuje do sekcie F. Z toho nám vyplýva, že v tomto prípade vystaví poskytovateľ služby faktúru s DPH, keďže je to priemyselná klimatizácia a teda nepatrí do sekcie F.

Účtovanie a vykazovanie:

Dodávateľ			Odberateľ		
Účtovanie			Účtovanie		
Účet	MD	D	Účet	MD	D
602	-	605,00	518 alebo 511	605,00	-
343	-	121,00	343	121,00	-
311	726,00	-	321	-	726,00
Daňové priznanie			Daňové priznanie		
Základ dane	riadok 3	605,00	Základ dane	neuvádza	x
DHP	riadok 4	121,00	DHP	riadok 23	121,00
Kontrolný výkaz			Kontrolný výkaz		
Sekcia A1			Sekcia B2		

- e) Spoločnosť Dodávateľplatiteľ, s. r. o. so sídlom Ekonomická 1, Bratislava, IČO 44444444, IČ DPH SK2222222222 fakturuje spoločnosti Odberateľplatiteľ, s. r. o. so sídlom Biznisová 25, Bratislava, IČO 33333333, IČ DPH SK2211221122 za opravu prenosnej klimatizácie, ktorú má odberateľ zaradenú vo svojom majetku. Cena opravy je 100,- EUR bez DPH.

Servis a ani oprava prenosných klimatizácií sa nepovažuje za stavebnú činnosť a teda nepatrí do sekcie F, nemusíme teda ani posudzovať, kde je daná klimatizácia využívaná. Poskytovateľ služby vystaví faktúru s DPH.

Účtovanie a vykazovanie:

Dodávateľ			Odberateľ		
Účtovanie			Účtovanie		
Účet	MD	D	Účet	MD	D
602	-	100,00	511	100,00	-
343	-	20,00	343	20,00	-
311	120,00	-	321	-	120,00
Daňové priznanie			Daňové priznanie		
Základ dane	riadok 3	100,00	Základ dane	neuvádza	x
DHP	riadok 4	20,00	DHP	riadok 23	20,00
Kontrolný výkaz			Kontrolný výkaz		
Sekcia A1			Sekcia B2		

- f) Spoločnosť Dodávateľplatiteľ, s. r. o. so sídlom Ekonomická 1, Bratislava, IČO 44444444, IČ DPH SK2222222222 fakturuje spoločnosti Odberateľneplatiteľ, s. r. o. so sídlom Administratívna 14, Bratislava, IČO 32323232, za pravidelný mesačný servis klimatizačného zariadenia v nákupnom centre, v ktorom Odberateľneplatiteľ, s. r. o. vykonáva technickú správu. Cena takejto služby je 200,- EUR bez DPH.
- Rovnako ak v príklade 1 a) aj 1 c) sa jedná o pravidelný servis, takže sa nejedná o prenos daňovej povinnosti, v tomto prípade však musíme brať do úvahy v prvom rade splnenie podmietok. Jednou z nich je, že aj poskytovateľ plnenia a aj prijímateľ plnenia musia byť platiteľmi dane z pridanej hodnoty. Táto podmienka splnená nie je. Dodávateľplatiteľ vystaví faktúru s DPH.

Účtovanie a vykazovanie:

Dodávateľ			Odberateľ		
Účtovanie			Účtovanie		
Účet	MD	D	Účet	MD	D
602	-	200,00	518	240,00	-
343	-	40,00	343	-	-
311	240,00	-	321	-	240,00
Daňové priznanie			Daňové priznanie		
Základ dane	riadok 3	200,00	Nepodáva		
DHP	riadok 4	40,00			
Kontrolný výkaz			Kontrolný výkaz		
Sekcia A1			Nepodáva		

- g) Spoločnosť Dodávateľplatiteľ, s. r. o. so sídlom Ekonomická 1, Bratislava, IČO 44444444, IČ DPH SK2222222222 fakturuje spoločnosti Odberateľneplatiteľ, s. r. o. so sídlom Administratívna 14, Bratislava, IČO 32323232, za dodanie a výmenu ventilátora v klimatizačnom zariadení v nákupnom centre, v ktorom Odberateľneplatiteľ, s. r. o. vykonáva technickú správu. Na faktúre je uvedená cena za ventilátor 550,- EUR a cena práce 55,- EUR bez DPH.

Ako sme spomínali, oprava nepriemyselnej klimatizačnej jednotky je zatriedená do sekcie F a teda sa na ňu vzťahuje prenos daňovej povinnosti, ale musíme sa na to pozerieť z iného pohľadu. V takejto situácii poskytovateľ služby, ktorý je platiteľom dane z pridanej hodnoty, vôbec neprihliada do ktorej sekcie činnosť patrí, pretože poskytuje službu neplatiteľovi dane z pridanej hodnoty a teda nie je splnená základná podmienka

pre uplatnenie prenosu daňovej povinnosti. Spoločnosť Dodávateľplatiteľ, s. r. o. je teda povinná vystaviť faktúru s DPH a odvieť ju štátu.

Účtovanie a vykazovanie:

Dodávateľ			Odberateľ		
Účtovanie			Účtovanie		
Účet	MD	D	Účet	MD	D
602	-	605,00	518	726,00	-
343	-	121,00	343	-	-
311	726,00	-	321	-	726,00
Daňové priznanie			Daňové priznanie		
Základ dane	riadok 3	605,00	Nepodáva		
DHP	riadok 4	121,00			
Kontrolný výkaz			Kontrolný výkaz		
Sekcia A1			Nepodáva		

- h) Spoločnosť Dodávateľneplatiteľ, so sídlom Finančná 48, Bratislava, IČO 31313131, fakturuje spoločnosti Odberateľplatiteľ, s.r.o. so sídlom Biznisová 25, Bratislava, IČO 33333333, IČ DPH SK2211221122, za pravidelný mesačný servis klimatizačného zariadenia v administratívnej budove. Cena takejto služby je 200,- EUR bez DPH. Nakoľko je poskytovateľ služby neplatiteľom dane z pridanej hodnoty vystaví faktúru bez DPH.

Účtovanie a vykazovanie:

Dodávateľ			Odberateľ		
Účtovanie			Účtovanie		
Účet	MD	D	Účet	MD	D
602	-	200,00	518 alebo 511	200,00	-
343	-	-	343	-	-
311	200,00	-	321	-	200,00
Daňové priznanie			Daňové priznanie		
Nepodáva			Základ dane	neuvádza	x
			DHP	neuvádza	x
Kontrolný výkaz			Kontrolný výkaz		
Nepodáva			Neuvádza		

- i) Spoločnosť Dodávateľneplatiť, so sídlom Finančná 48, Bratislava, IČO 31313131, fakturuje spoločnosti Odberateľplatiť, s.r.o. so sídlom Biznisová 25, Bratislava, IČO 33333333, IČ DPH SK2211221122, dodanie a výmenu ventilátora v klimatizačnom zariadení v administratívnej budove. Na faktúre je uvedená cena za ventilátor 550,- EUR a cena práce 55,- EUR bez DPH.

Dodávateľ je neplatiť, tak a v tomto prípade vystaví faktúru bez DPH, pretože sme nesplnili podmienky, kedy sa uplatňuje prenos daňovej povinnosti, a to tým že poskytovateľ nie je platiťom, nemusíme ani posudzovať o akú činnosť sa jedná.

Účtovanie a vykazovanie:

Dodávateľ			Odberateľ		
Účtovanie			Účtovanie		
Účet	MD	D	Účet	MD	D
602	-	605,00	518 alebo 511	605,00	-
343	-	-	343	-	-
311	605,00	-	321	-	605,00
Daňové priznanie			Daňové priznanie		
Nepodáva			Základ dane	neuvádza	x
			DHP	neuvádza	x
Kontrolný výkaz			Kontrolný výkaz		
Nepodáva			Neuvádza		

- j) Spoločnosť Dodávateľplatiť, s. r. o. so sídlom Ekonomická 1, Bratislava, IČO 44444444, IČ DPH SK2222222222, fakturuje fyzickej osobe nepodnikateľ, pánovi Jozefovi Úspornému, Domáca 63, Bratislava, za opravu domácej prenosnej klimatizácie. Cena opravy je 50,- EUR bez DPH.

V tomto prípade fakturuje platiť konečnému spotrebiteľovi, samozrejme faktúru vystaví s daňou. V tomto prípade, keď to porovnáme príjmom plnenia, ktorý má pridelené IČO a je neplatiť, nastáva rozdiel u dodávateľa len vo vykazovaní v kontrolnom výkaze. Služby poskytnuté konečnému spotrebiteľovi sa vykazujú v sekcii D2 namiesto A1.

Účtovanie a vykazovanie:

Dodávateľ			Odberateľ		
Účtovanie			Účtovanie		
Účet	MD	D	Nevedie účtovníctvo, vzniká mu však povinnosť uhradiť faktúru v výške 60,- EUR		
602	-	50,00			
343	-	10,00			
311	60,00	-			
Daňové priznanie			Daňové priznanie		
Základ dane	riadok 3	50,00	Nepodáva		
DHP	riadok 4	10,00			
Kontrolný výkaz			Kontrolný výkaz		
Sekcia D2			Nepodáva		

- k) Spoločnosť Dodávateľneplateľ, so sídlom Finančná 48, Bratislava, IČO 31313131, fakturuje spoločnosti Odberateľneplateľ, s. r. o. so sídlom Administratívna 14, Bratislava, IČO 32323232, za pravidelný mesačný servis klimatizačného zariadenia v nákupnom centre, v ktorom Odberateľneplateľ, s. r. o. vykonáva technickú správu. Cena takejto služby je 200,- EUR bez DPH.

Účtovanie a vykazovanie:

Dodávateľ			Odberateľ		
Účtovanie			Účtovanie		
Účet	MD	D	Účet	MD	D
602	-	200,00	518	200,00	-
343	-	-	343	-	-
311	200,00	-	321	-	200,00
Daňové priznanie			Daňové priznanie		
Nepodáva			Nepodáva		
Kontrolný výkaz			Kontrolný výkaz		
Nepodáva			Nepodáva		

Príklad 1.2.

Prenos daňovej povinnosti sa nevzťahuje len na služby, ale ja na rôzne tovary. V druhom príklade si preto ukážeme ako sa správa daň z pridanej hodnoty v prípade dodania tovaru v rámci tuzemska.

- a) Spoločnosť Dodávateľplatiteľ, s. r. o. so sídlom Ekonomická 1, Bratislava, IČO 44444444, IČ DPH SK2222222222 fakturuje spoločnosti Odberateľplatiteľ, s. r. o. so sídlom Biznisová 25, Bratislava, IČO 33333333, IČ DPH SK2211221122, za šalviový čaj, 20 krabičiek za 2,50 EUR/krabička.

Dodávateľ bude takýto čaj fakturovať s prenosom daňovej povinnosti, nakoľko je aj dodávateľ aj odberateľ platiteľom dane z pridanej hodnoty, dodávateľ nemusí posudzovať či odberateľ používa liečivu bylinu na konečnú spotrebu. Meniť sa bude len účtovanie a vykazovanie o dodávateľa podľa toho na aký účel čaj obstaral.

Odberateľ ho obstaral za účelom jeho ďalšieho predaja:

Účtovanie a vykazovanie:

Dodávateľ			Odberateľ		
Účtovanie			Účtovanie		
Účet	MD	D	Účet	MD	D
604	-	50,00	504 alebo 131	50,00	-
343	-	-	343	10,00	10,00
311	50,00	-	321	-	50,00
Daňové priznanie			Daňové priznanie		
Základ dane	neuvádza	x	Základ dane	riadok 9	50,00
DHP	neuvádza	x	DHP	riadok 10	10,00
			DHP	riadok 21	10,00
Kontrolný výkaz			Kontrolný výkaz		
Sekcia A2			Sekcia B1		

Odberateľ ho obstaral pre spotrebu zamestnancov do kuchynky:

Účtovanie a vykazovanie:

Dodávateľ			Odberateľ		
Účtovanie			Účtovanie		
Účet	MD	D	Účet	MD	D
604	-	50,00	513	50,00	-
			513	10,00	-
343	-	-	343	-	10,00
311	50,00	-	321	-	50,00
Daňové priznanie			Daňové priznanie		
Základ dane	neuvádza	x	Základ dane	riadok 9	50,00
DHP	neuvádza	x	DHP	riadok 10	10,00
			DHP na vstupe	neuplatňuje	x
Kontrolný výkaz			Kontrolný výkaz		
Sekcia A2			Sekcia B1		

V druhom prípade, kedy sa jedná o takzvané repre, má odberateľ povinnosť odvieť daň, ale nemá právo si ju odpočítať a tak výška dane navýši nedaňové náklady kvôli zachovaniu podvojnosti účtovania.

- b) Spoločnosť Dodávateľplatiteľ, s. r. o. so sídlom Ekonomická 1, Bratislava, IČO 44444444, IČ DPH SK222222222 fakturuje spoločnosti Odberateľplatiteľ, s. r. o. so sídlom Biznisová 25, Bratislava, IČO 33333333, IČ DPH SK2211221122, za šalviový citrónový čaj, 20 krabičiek za 2,50 EUR/krabička.

Dodávateľ bude fakturovať v takomto prípade s DPH, pretože už sa nejedná o čisto bylinný čaj, lebo je tam prímies citróna. Minimálny rozdiel a zmení sa ponímanie na daň z pridanej hodnoty. U odberateľa sa bude aj v tomto prípade posudzovať účel využitia čaju.

Odberateľ ho obstaral za účelom jeho ďalšieho predaja:

Účtovanie a vykazovanie:

Dodávateľ			Odberateľ		
Účtovanie			Účtovanie		
Účet	MD	D	Účet	MD	D
604	-	50,00	504 alebo 131	50,00	-
343	-	10,00	343	10,00	-
311	60,00	-	321	-	60,00

Daňové priznanie			Daňové priznanie		
Základ dane	riadok 3	50,00	Základ dane	neuvádza	x
DHP	riadok 4	10,00	DHP	riadok 23	10,00
Kontrolný výkaz			Kontrolný výkaz		
Sekcia A1			Sekcia B2		

Odberateľ ho obstaral pre spotrebu zamestnancov do kuchynky:

Účtovanie a vykazovanie:

Dodávateľ			Odberateľ		
Účtovanie			Účtovanie		
Účet	MD	D	Účet	MD	D
604	-	50,00	513	60,00	-
343	-	10,00	343	-	-
311	60,00	-	321	-	60,00
Daňové priznanie			Daňové priznanie		
Základ dane	riadok 3	50,00	Základ dane	neuvádza	x
DHP	riadok 4	10,00	DHP	neuvádza	x
Kontrolný výkaz			Kontrolný výkaz		
Sekcia A1			Neuvádza		

- c) Spoločnosť Dodávateľplatiteľ, s. r. o. so sídlom Ekonomická 1, Bratislava, IČO 44444444, IČ DPH SK2222222222 fakturuje spoločnosti Odberateľplatiteľ, s. r. o. so sídlom Biznisová 25, Bratislava, IČO 33333333, IČ DPH SK2211221122, za pláty plechu z nehrdzavejúcej ocele. Cena dodaného plechu je 188,- EUR bez DPH.

Takýto plech je jedným z príkladov tovarov, na ktorý sa uplatňuje prenos daňovej povinnosti.

Účtovanie a vykazovanie:

Dodávateľ			Odberateľ		
Účtovanie			Účtovanie		
Účet	MD	D	Účet	MD	D
604	-	188,00	501 alebo 111	188,00	-
343	-	-	343	37,60	37,60
311	188,00	-	321	-	188,00

Daňové priznanie			Daňové priznanie		
Základ dane	neuvádza	x	Základ dane	riadok 9	50,00
DHP	neuvádza	x	DHP	riadok 10	10,00
			DHP	riadok 21	10,00
Kontrolný výkaz			Kontrolný výkaz		
Sekcia A2			Sekcia B1		

Príklad 1.3.

Dobropisy

- a) Spoločnosť Dodávateľplatiteľ, s. r. o. so sídlom Ekonomická 1, Bratislava, IČO 44444444, IČ DPH SK2222222222, Vystavila dobropis spoločnosti Odberateľplatiteľ, s. r. o. so sídlom Biznisová 25, Bratislava, IČO 33333333, IČ DPH SK2211221122 za opravu ventilátora v klimatizačnom zariadení v administratívnej budove. Suma zníženia plnenia je - 20,- EUR bez DPH.

Tento dobropis bude dodávateľ vystavovať v režime prenosu daňovej povinnosti, pretože aj pri znížení plnenia sa posudzuje na ako akú činnosť sa viaže, a keď sme faktúru, ku ktorej sa dobropis viaže, vystavili s prenosom, tak aj dobropis bude v tomto režime.

Účtovanie a vykazovanie:

Dodávateľ			Odberateľ		
Účtovanie			Účtovanie		
Účet	MD	D	Účet	MD	D
602	-	-20,00	518	-20,00	-
343	-	-	343	-4,00	-4,00
311	-20,00	-	321	-	-20,00
Daňové priznanie			Daňové priznanie		
Základ dane	neuvádza	x	Základ dane	riadok 26	-20,00
DHP	neuvádza	x	DHP	riadok 27	-4,00
			DHP	riadok 28	4,00
Kontrolný výkaz			Kontrolný výkaz		
Sekcia C1			Sekcia C2		

- b) Spoločnosť Dodávateľplatiteľ, s. r. o. so sídlom Ekonomická 1, Bratislava, IČO 44444444, IČ DPH SK2222222222, Vystavila dobropis spoločnosti Odberateľplatiteľ, s. r. o. so sídlom Biznisová 25, Bratislava, IČO 33333333, IČ DPH SK2211221122 za

pravidelné servisné obhliadky v klimatizačného zariadenia v administratívnej budove.

Suma zníženia plnenie je -35,- EUR bez DPH.

Účtovanie a vykazovanie:

Dodávateľ			Odberateľ		
Účtovanie			Účtovanie		
Účet	MD	D	Účet	MD	D
602	-	-35,00	518	-35,00	-
343	-	-7,00	343	-7,00	-
311	-42,00	-	321	-	-42,00
Daňové priznanie			Daňové priznanie		
Základ dane	riadok 26	-35,00	Základ dane	neuvádza	x
DHP	riadok 27	-7,00	DHP	riadok 28	-7,00
Kontrolný výkaz			Kontrolný výkaz		
Sekcia C1			Sekcia C2		

Príklad 1.4.

V tomto príklade si uvedieme pár príkladov, kedy sa uplatňuje prenos daňovej povinnosti a kedy bežný režim uplatňovania dane z pridanej hodnoty. Pri vykazovaní postupujeme ako pri prípadoch, ktoré sme si uviedli vyššie.

Služba	Režim DPH
Oprava podláh	Režim prenosu daňovej povinnosti
Servis MaR	Bežný režim DPH
Oprava okna	Režim prenosu daňovej povinnosti
Mesačná kontrola a funkčná skúška	Bežný režim DPH
Oprava potrubia	Režim prenosu daňovej povinnosti
Oprava osvetlenia	Režim prenosu daňovej povinnosti
Čistenie kanalizácie	Bežný režim DPH
Oprava VZT	Režim prenosu daňovej povinnosti
Oprava bleskozvodu	Režim prenosu daňovej povinnosti
Deratizácia	Bežný režim DPH
Oprava EPS	Režim prenosu daňovej povinnosti
Maliarske a natieračské práce	Režim prenosu daňovej povinnosti
Výmena filtrov vo VZT	Bežný režim DPH
Krtkovanie	Bežný režim DPH
Vodoinštalačné práce	Režim prenosu daňovej povinnosti
Oprava strechy	Režim prenosu daňovej povinnosti
Výmena žalúzií	Režim prenosu daňovej povinnosti
Oprava fasády	Režim prenosu daňovej povinnosti

Oprava sekčných brán	Režim prenosu daňovej povinnosti
Oprava poškodeného umývadla	Režim prenosu daňovej povinnosti
Výmena expanznej nádoby	Režim prenosu daňovej povinnosti
Prehliadka, údržba požiarnych uzáverov	Bežný režim DPH
Oprava ÚK	Režim prenosu daňovej povinnosti
Výmena termostatu	Režim prenosu daňovej povinnosti
Oprava úniku paliva z chladiaceho stroja	Režim prenosu daňovej povinnosti
Profylaxia kotlov	Bežný režim DPH
Prekladateľské služby	Bežný režim DPH
Upratovanie po dokončení stavby	Režim prenosu daňovej povinnosti
Montovanie vstavaných popolníkov pri BC	Režim prenosu daňovej povinnosti
Montovanie magnetických tabúl v zasadačkách	Režim prenosu daňovej povinnosti
Zavesenie nástenky	Bežný režim DPH
Označovanie únikových ciest v budove	Režim prenosu daňovej povinnosti
Montovanie loga firmy na budovu	Režim prenosu daňovej povinnosti

3.2. Intrakomunitárne obchody

Táto diplomová práca sa venuje aj zdaňovaniu obchodov medzi osobami, ktorú z rôznych krajín Európskej únie. V tomto prípade si vyskladáme príklady na rôzne varianty obchodovania tuzemského platila dane z pridanej hodnoty – Tuzemskýplatiteľ, a. s., Domáca 68, Bratislava, IČO 39369369 , IČ DPH SK2963296323, s rôznymi variantami protistrany. Súhrnný výkaz podáva spoločnosť kvartálne.

Príklad 2.1.

Tuzemskýplatiteľ, a. s. poskytuje upratovacie služby budovy sídlacej v Bratislave, prijímateľ služby je Českýplatiteľ, s. r. o., Obchodní 5, Praha, IČO 47474747, DIČ CZ47474747. Paušálna mesačná cena za službu bez DPH je 4500,- EUR.

Riešenie

Miesto poskytovania služby je na území Slovenskej republiky, preto vystaví faktúru s DPH podľa paragrafu 16. Základ dane: 4500,- EUR, DPH 20 % 900,- EUR a suma spolu 5400,- EUR.

Daňové priznanie		Kontrolný výkaz	Súhrnný výkaz	
Základ dane	riadok 3	Sekcia A1	neuvádza sa	Kód
DPD	riadok 4			

Príklad 2.2.

Tuzemskýplatiteľ, a. s. predáva dezinfekčné prípravky na ruky spoločnosti Českýplatiteľ, s. r. o., Obchodní 5, Praha, IČO 47474747, DIČ CZ47474747. Cena za 800 g balenie dezinfekčného prípravku je 5,86 EUR bez DPH za kus, dodaných bolo 100 kusov, plus fakturuje dopravu 20,- EUR.

Riešenie

Tuzemskýplatiteľ, a. s. vystaví faktúru s prenesením daňovej povinnosti a odberateľ ju samozdaní českou sadzbou DPH, pretože sa jedná o dodanie tovaru z jedného členského štátu do druhého. Základ dane 606,- EUR, DPH 0,- EUR a suma spolu 606,- EUR. Na faktúre uvedie že sa jedná o prenos daňovej povinnosti.

Daňové priznanie		Kontrolný výkaz	Súhrnný výkaz	
Základ dane	neuvádza	neuvádza	uvedenie	Kód neuvedie
DPH	neuvádza			

Príklad 2.3.

Tuzemskýplatiteľ, a. s. poskytuje upratovacie služby kancelárskych spoločných priestorov spoločnosti Českýplatiteľ, s. r. o., Obchodní 5, Praha, IČO 47474747, DIČ CZ47474747, v jej sídle. Paušálna mesačná cena za službu bez DPH je 5300,- EUR.

Riešenie

Tuzemskýplatiteľ, a. s. vystaví faktúru s prenesením daňovej povinnosti a odberateľ ju samozdaní českou sadzbou DPH, pretože sa nehnuteľnosť, ktorú upratujú nachádza na území Českej republiky. Základ dane 5300,- EUR, DPH 0,- EUR a suma spolu 5300,- EUR. Na faktúre uvedie že sa jedná o prenos daňovej povinnosti.

Daňové priznanie		Kontrolný výkaz	Súhrnný výkaz	
Základ dane	neuvádza	neuvádza	uvedenie	Kód 2
DPH	neuvádza			

Príklad 2.4.

Tuzemskýplatiteľ, a. s. poskytuje upratovacie služby pre kancelárske priestory spoločnosti Českýneplatiteľ, Obchodní 7, Praha, IČO 48474747, v jej sídle. Prijemca služby je neplatiteľ dane z pridanej hodnoty, ktorý má prenajaté kancelárie v administratívnej budove. Cena služby za mesiac marec je 520,- EUR

Riešenie

V tomto prípade by asi uvažovať o tom či sa mu oplatí poskytovať takéto služby v zahraničí len jednému neplatiteľovi. Dodávateľ by sa mal totiž pred poskytnutím služby registrovať v Českej republike a stať sa tam zdaniteľnou osobou a faktúru vystaviť podľa českého zákona o DPH a odviesť daň tam. Pretože v tomto prípade platí, že sa upratovanie poskytuje na českej nehnuteľnosti a teda sa služba zdaňuje v mieste, kde sa nehnuteľnosť nachádza.

Príklad 2.5.

Tuzemskýplatiteľ, a. s. nakúpil pracovné oblečenie od spoločnosti Českýplatiteľ, s. r. o., Obchodní 5, Praha, IČO 47474747, DIČ CZ47474747. Českýplatiteľ, s. r. o. vystavil faktúru so základom 13800,- CZK, DPH 0,- CZK kde uviedol vetu reverse charge, a suma spolu na úhradu 13800,- CZK. Dátum dodania 31.03.2020 a dátum vystavenie 31.03.2020.

Riešenie

Dodávateľ vystavil faktúru správne a osobou povinnou platiť daň je odberateľ, teda prijemca tovaru. Tuzemskýplatiteľ, a. s. zdaní faktúru 20 % sadzbu dane a celú ju prepočíta kurzom NBS z dňa predchádzajúceho účtovnému prípadu, teda kurzom z dňa 30.03.2020. Kurz k 30.03.2020: 1,000 EUR 27,315 CZK = 27,315 CZK⁸.

Daňové priznanie			Kontrolný výkaz	Súhrnný výkaz	
Základ dane	riadok 7	505,22	Sekcia B1	neuvádza	Kód
DPH	riadok 8	101,04			
DPH	riadok 21	101,04			

⁸ <https://www.nbs.sk/sk/statisticke-udaje/kurzovy-listok/denny-kurzovy-listok-ecb>

Príklad 2.6.

Českýplatiteľ, s. r. o., Obchodní 5, Praha, IČO 47474747, DIČ CZ47474747, poskytuje údržby kvetinovej steny spoločnosti Tuzemskýplatiteľ, a. s. v jej sídle. Českýplatiteľ, s. r. o. vystavil faktúru so základom 800,- EUR, DPH 0,- EUR kde uviedol vetu reverse charge, a suma spolu na úhradu 800,- EUR.

Riešenie

Dodávateľ vystavil faktúru správne a osobou povinnou platiť daň je odberateľ, teda príjemca služby. Tuzemskýplatiteľ, a. s. zdaní faktúru 20 % sadzbu v mesiaci, v ktorom bola služba poskytnutá.

Daňové priznanie			Kontrolný výkaz	Súhrnný výkaz	
Základ dane	riadok 11	800,00	Sekcia B1	neuvádza	Kód
DPH	riadok 12	160,00			
DPH	riadok 21	160,00			

Príklad 2.7.

Českýplatiteľ, s. r. o., Obchodní 5, Praha, IČO 47474747, DIČ CZ47474747, ktorý je registrovaný platiteľ aj na Slovensku, IČ DPH SK4444777747, poskytuje údržby kvetinovej steny spoločnosti Tuzemskýplatiteľ, a. s. v jej sídle. Českýplatiteľ, s. r. o. vystavil faktúru so základom 800,- EUR, DPH 160,- EUR cena spolu 960,- EUR.

Riešenie

Dodávateľ vystavil faktúru nesprávne a osobou povinnou platiť daň je odberateľ, teda príjemca služby. Mal si overiť či je spoločnosť Tuzemskýplatiteľ, a. s. platiteľom DPH a vystaviť faktúru s prenesením daňovej povinnosti. Tuzemskýplatiteľ, a. s. faktúru samozdaní, teda základ dane 800,- EUR, 20 % sadzbu v mesiaci, v ktorom bola služba poskytnutá, aj keď ju dodávateľ nebude ochotný opraviť a dodávateľom vyčíslenú DPH 160,- si neuplatní ako DPH na vstupe, pretože by mu hrozila pokuta.

Príklad 2.8.

Tuzemskýplatiteľ, a. s. má uzatvorenú rámcovú zmluvu o dodaní tovaru so spoločnosťou Českýplatiteľ, s. r. o., Obchodní 5, Praha, IČO 47474747, DIČ CZ47474747. Tuzemskýplatiteľ, a. s. dodáva tovar tak, že ho umiestni do skladu v Českej republike.

Českýplatitel, s. r. o. si ho preberie z tohto skladu vždy s nejakým časovým odstupom, od kedy bol naskladnený. V tomto roku došlo k umiestneniu na sklad 12.02.2020 a Českýplatitel, s. r. o. si ho vyskladnil 05.05.2020.

Riešenie

V tomto prípade sa jedná o režim call-off stock. Je splnená aj podmienka dodania do 12 mesiacov. Tuzemskýplatitel, a. s. premiestnil svoj tovar 12.02.2020, to je povinný uviesť v zákonom daných záznamoch vedených na účely DPH a tiež v súhrnnom výkaze v druhej časti, v ktorom uvedie len IČ DPH odberateľa - CZ47474747. K dátumu 05.05.2020, kedy si odberateľ vyzdvihol tovar zo skladu a nadobudol tak právo disponovať s ním, dochádza u Tuzemskýplatitel, a. s. k dodaniu tovaru s oslobodením od DPH, ktoré uvedie v daňovom priznaní za máj 2020 a to základ dane na riadku 15 a 16 a tiež v súhrnnom výkaze, teraz už v prvej časti, kde uvedie IČ DPH CZ47474747, ale aj sumu dodaného tovaru, kód nevypĺňa.

Českýplatitel, s. r. o. nadobudol tovar 05.05.2020 a tak mu vzniká daňová povinnosť s bežnými pravidlami nadobudnutia tovaru z iného členského štátu a je povinný platiť daň za máj 2020.

3.3. Najčastejšie chyby pri dani z pridanej hodnoty

V predchádzajúcej časti tejto kapitoly sme si uviedli veľa príkladov ako sa má správne vykazovať daň z pridanej hodnoty, boli to situácie, kedy dodávateľ aj odberateľ presne vedia aké sú ich povinnosti a ako sa DPH má správne vykazať. V praxi sa však stretávame s veľa nejasnosťami, ktoré vedú k zbytočným chybám či už na strane poskytovateľa alebo prijímateľa služby či tovaru. Aj napriek tomu, že ani jedna strana nemá v úmysle podvádzať, tieto chyby vedú k pokutám pri daňových kontrolách a zbytočným nákladom a prieťahom pre účtovné jednotky. Musíme si uvedomiť, že nie vždy nesie zodpovednosť za nesprávne vystavený daňový doklad, ktorým je najčastejšie faktúra, len dodávateľ. Odberateľ si musí byť vedomý, že on je ten, ktorý uplatňuje daň na vstupe, a keď si ju neprávom odpočíta zo svojej povinnosti, oberá tak štát o jeden z hlavných zdrojov príjmu, čo pri daňovej kontrole je považované za vážnejší priestupok ako keď napríklad dodávateľ vystavil faktúru s daňou z pridanej hodnoty a mal tam byť uplatnený prenos daňovej povinnosti. V tejto časti diplomovej práce si uvedieme niekoľko príkladov, ako postupovať v prípade, že faktúry nie sú vystavené správne.

Príklad 3.1.

Spoločnosť Dodávateľplatiteľ, s. r. o. so sídlom Ekonomická 1, Bratislava, IČO 44444444, IČ DPH SK2222222222 fakturuje spoločnosti Odberateľplatiteľ, s. r. o. so sídlom Biznisová 25, Bratislava, IČO 33333333, IČ DPH SK2211221122, za výmenu výhrevného telesa v plynovom kotle v kotolni obchodného domu, v ktorom má odberateľ na starosti technickú správu. Dodávateľ faktúru vystavil na sumu 480,- EUR s DPH. Dátum dodania 23.3.2020, dátum vystavenia 31.3.2020. Zaúčtoval a vykázal ju nasledovne:

Dodávateľ		
Účtovanie – 3/2020		
Účet	MD	D
602	-	400,00
343	-	80,00
311	480,00	-
Daňové priznanie – 3/2020		
Základ dane	riadok 3	400,00
DHP	riadok 4	80,00
Kontrolný výkaz – 3/2020		
Sekcia A1		

Následne ju prijal odberateľ, ktorý považoval faktúru za správnu a zaúčtoval a vykázal ju nasledovne:

Odberateľ		
Účtovanie – 3/2020		
Účet	MD	D
518	400,00	-
343	80,00	-
321	-	480,00
Daňové priznanie – 3/2020		
Základ dane	neuvádza	x
DHP	riadok 23	80,00
Kontrolný výkaz – 3/2020		
Sekcia B2		

Riešenie:

Výmena výhrevného telesa v plynovom kotle, ktorý slúži na výhrev nepriemyselnej budovy je činnosť, ktorá sa zaraďuje do sekcie F divízia 43, v prehľade činností ju nájdeme pod poradovým číslom 4. V našom prípade je aj dodávateľ aj odberateľ tuzemský platiteľ dane, to znamená, že odberateľ mal posudzovať či sa na danú službu vzťahuje prenesenie daňovej povinnosti a mal faktúru vystaviť bez DPH a predniesť túto povinnosť na dodávateľa. Z daňového hľadiska však väčšiu chybu urobil odberateľ služby, pretože v tom to prípade bol on osobou povinnou odvieť daň za túto službu a danú faktúru samozdaňiť. Po prijatí faktúry bol taktiež povinný posudzovať či sa nejedná o činnosť, na ktorú sa vzťahuje prenesenie daňovej povinnosti. Keďže je toto práve ten prípad mal postupovať tak, že mohol skúsiť kontaktovať dodávateľa, aby faktúru vystavil správne, potom by účtovanie a vykazovanie vyzeralo takto:

Dodávateľ			Odberateľ		
Účtovanie – 3/2020			Účtovanie 3/2020		
Účet	MD	D	Účet	MD	D
602	-	400,00	518	400,00	-
343	-	-	343	80,00	80,00
311	400,00	-	321	-	400,00
Daňové priznanie - 3/2020			Daňové priznanie – 3/2020		
Základ dane	neuvádza	x	Základ dane	riadok 9	400,00
DHP	neuvádza	x	DHP	riadok 10	121,00
			DHP	riadok 21	121,00
Kontrolný výkaz – 3/2020			Kontrolný výkaz 3/2020		
Sekcia A2			Sekcia B1		

Ak by z nejakého dôvodu nedošlo k oprave vystavenej faktúry, odberateľ by mal nasledovné možnosti zaúčtovania:

Odberateľ možnosť 1			Odberateľ možnosť 2		
Účtovanie – 3/2020			Účtovanie -3/2020		
Účet	MD	D	Účet	MD	D
518	400,00	-	518	400,00	-
343	80,00	80,00	343	80,00	80,00
378	80,00		518 - nedaňový náklad	80,00	
321	-	480,00	321	-	480,00

Daňové priznanie - 3/2020			Daňové priznanie – 3/2020		
Základ dane	riadok 9	400,00	Základ dane	riadok 9	400,00
DHP	riadok 10	80,00	DHP	riadok 10	80,00
DHP	riadok 21	80,00	DHP	riadok 21	80,00
Kontrolný výkaz – 3/2020			Kontrolný výkaz – 3/2020		
Sekcia B1			Sekcia B1		

V oboch prípadoch je rovnaké vykazovanie v daňovom priznaní a kontrolnom výkaze. Odberateľ musí základ dane z danej faktúry samozdaňovať a to v mesiaci, kedy bola služba poskytnutá, v našom prípade v marci 2020. Rozdiel nastáva v zaúčtovaní vypočítanej DPH na faktúre dodávateľom služby. V prvom prípade zaúčtuje odberateľ dodávateľom vypočítanú DPH ako pohľadávku voči tomuto dodávateľovi a to menej mu zaplatíme faktúru, keď sa dohodnú na vzájomnom zápočte. Uhradí mu teda len 400,- EUR, čo je suma, na ktorú by bola vystavená správna faktúra. Alebo sa dohodnú že odberateľ uhradí dodávateľovi 480,- EUR a následne na to dodávateľ odberateľovi 80,- EUR. V druhej možnosti danú sumu zaúčtuje do nedaňových nákladov, táto možnosť môže nastať v prípade, že nie je možnosť sa dohodnúť s dodávateľom, lebo ten napríklad stále považuje faktúru za správne vystavenú a odberateľ nechce narušiť dobré vzťahy, ktoré majú, pretože môže ísť napríklad o dodávateľa s unikátnou službou, alebo majú nastavené výhodné ceny a podobne.

V praxi sa však väčšinou stáva, že príjemcovia služby zaúčtujú faktúru tak, ako bola vystavená a potom pri daňovej kontrole sú tí, ktorí znášajú pokuty, preto je dobré sa takýmto chybám vyvarovať a naozaj posudzovať aj prijaté faktúry a nespoliehať sa na to, že ju dodávateľ vystavil správne.

Príklad 3.2.

Spoločnosť Dodávateľplatiteľ, s. r. o. so sídlom Ekonomická 1, Bratislava, IČO 44444444, IČ DPH SK2222222222 fakturuje spoločnosti Odberateľplatiteľ, s. r. o. so sídlom Biznisová 25, Bratislava, IČO 33333333, IČ DPH SK2211221122, za pravidelnú revíziu plynového kotla. Dodávateľ faktúru vystavil na sumu 150,- EUR bez DPH. Dátum dodania 23.3.2020, dátum vystavenia 31.3.2020. Faktúru vystavil s prenosom daňovej povinnosti. Dodávateľ a odberateľ ju zaúčtovali a vykázali nasledovne:

Dodávateľ			Odberateľ		
Účtovanie – 3/2020			Účtovanie – 3/2020		
Účet	MD	D	Účet	MD	D
602	-	150,00	518	150,00	-
343	-	-	343	30,00	30,00
311	150,00	-	321	-	150,00
Daňové priznanie – 3/2020			Daňové priznanie – 3/2020		
Základ dane	neuvádza	x	Základ dane	riadok 9	150,00
DHP	neuvádza	x	DHP	riadok 10	30,00
			DHP	riadok 21	30,00
Kontrolný výkaz – 3/2020			Kontrolný výkaz – 3/2020		
Sekcia A2			Sekcia B1		

Riešenie:

Na revízie či už plynových kotlov, alebo aj iné sa nevzťahuje prenesenie daňovej povinnosti. Revízie sú zaradené do sekcie M. Keby sme hľadali revíziu plynového kotla v prehľade činností, našli by sme ju pod poradovým číslom 7. Z uvedeného nám teda vyplýva, že daná faktúra mala byť vystavená s DPH a daň mal odviešť dodávateľ služby. V tomto prípade odberateľ nepochybí ak faktúru samozdaní, lebo uplatní to, že keď dodávateľ má za to, že sa jedná o prenos daňovej povinnosti, odberateľ to tak uplatní a je zbavený zodpovednosti. V rámci dobrých vzťahov, je však korektné, keď odberateľ upozorní dodávateľa na nesprávnosť a umožní mu tak chybu napraviť. Ak k náprave nedôjde, tak celú zodpovednosť za takto vystavenú faktúru znáša dodávateľ, nakoľko bo bol povinný odviešť daň štátu. Správne by to malo byť zaúčtované a vykázané nasledovne:

Dodávateľ			Odberateľ		
Účtovanie – 3/2020			Účtovanie – 3/2020		
Účet	MD	D	Účet	MD	D
602	-	150,00	518	150,00	-
343	-	30,00	343	30,00	-
311	180,00	-	321	-	180,00
Daňové priznanie – 3/2020			Daňové priznanie – 3/2020		
Základ dane	riadok 3	150,00	Základ dane	neuvádza	x
DHP	riadok 4	30,00	DHP	riadok 23	30,00
Kontrolný výkaz – 3/2020			Kontrolný výkaz – 3/2020		
Sekcia A1			Sekcia B2		

Príklad 3.3.

Spoločnosť Dodávateľplatiteľ, s. r. o. so sídlom Ekonomická 1, Bratislava, IČO 44444444, IČ DPH SK2222222222 fakturuje spoločnosti Odberateľplatiteľ, s. r. o. so sídlom Biznisová 25, Bratislava, IČO 33333333, IČ DPH SK2211221122, za montáž umývačky riadu do kuchynky v administratívnej budove, umývačka riadu nebude majetkom odberateľa, kúpil ju samostatne. Služba bola dodaná 29.02.2020 a faktúra vystavená 03.03.2020 na sumu 50,- EUR bez DPH. Dodávateľ vystavil faktúru s prenosom daňovej povinnosti.

Dodávateľ zaúčtoval a vykázal nasledovne:

Dodávateľ		
Účtovanie – 2/2020		
Účet	MD	D
604	-	50,00
343	-	-
311	50,00	-
Daňové priznanie - 2/2020		
Základ dane	neuvádza	x
DHP	neuvádza	x
Kontrolný výkaz – 2/2020		
Sekcia A2		

Odberateľ faktúru dostal až 02. apríla 2020, keď na základe upomienky zistil, že danú faktúru neeviduje a zaúčtoval a vykázal ju nasledovne:

Odberateľ		
Účtovanie – 4/2020		
Účet	MD	D
518	50,00	-
343	10,00	10,00
321	-	50,00
Daňové priznanie – 4/2020		
Základ dane	riadok 9	50,00
DHP	riadok 10	10,00

DHP	riadok 21	10,00
Kontrolný výkaz – 4/2020		
Sekcia B1		

Riešenie:

V tomto prípade dodávateľ postupoval správne. Dodávka a montáž vstavaných spotrebičov, akými je napríklad aj umývačka riadu, patrí do sekcie F divízia 43 a uplatňuje sa na ňu prenos daňovej povinnosti. Dodržal taktiež 15 dňovú lehotu na vystavenie daňového dokladu. Chybu urobil však dodávateľ, ktorý je v tomto prípade osoba povinná platiť daň a to v mesiaci v ktorom sa poskytla služba alebo dodal tovar. Vykázal ju síce na správnych riadkoch a v správnej výške, ale keď prijal faktúru už po lehote podania daňového priznania za mesiac február, mal podať dodatočné daňové priznanie za 2/2020 a taktiež kontrolný výkaz za 2/2020. Tým že ju odviedol až v mesiaci apríl porušil zákonom stanovenú lehotu.

Príklad 3.4.

Spoločnosť Dodávateľplatiteľ, s. r. o. so sídlom Ekonomická 1, Bratislava, IČO 44444444, IČ DPH SK2222222222 fakturuje spoločnosti Odberateľneplatiteľ, s. r. o. so sídlom Administratívna 14, Bratislava, IČO 32323232, za opravu výtahu – nosných lán v administratívnej budove. Prácu dodal 02.04.2020 a v ten deň aj vystavil faktúru na sumu 1200,- EUR bez DPH. Na faktúre uviedol, že sa jedná o prenos daňovej povinnosti. Zaúčtoval a vykázal ju nasledovne:

Dodávateľ		
Účtovanie - 4/2020		
Účet	MD	D
602	-	1200,-
343	-	-
311	1200,-	-
Daňové priznanie – 4/2020		
Základ dane	neuvádza	x
DHP	neuvádza	x
Kontrolný výkaz – 4/2020		
Sekcia A2		

Riešenie:

Oprava výťahov patrí medzi práce patriace do sekcie F divízie 43 a uplatňuje sa na ňu prenos daňovej povinnosti, ale v tomto prípade nebola splnená základná podmienka, pretože prijímateľ služby nie je platiteľom dane z pridanej hodnoty. Odberateľ mal preto povinnosť vystaviť faktúru s DPH a odviesť ju. Správne by malo účtovanie a vykazovanie vyzerat' nasledovne:

Dodávateľ			Odberateľ		
Účtovanie - 4/2020			Účtovanie - 4/2020		
Účet	MD	D	Účet	MD	D
602	-	1200,00	518	1440,00	-
343	-	240,00	343	-	-
311	1440,00	-	321	-	1440,00
Daňové priznanie – 4/2020			Daňové priznanie		
Základ dane	riadok 3	1200,00	Nepodáva		
DHP	riadok 4	240,00			
Kontrolný výkaz – 4/2020			Kontrolný výkaz		
Sekcia A1			Nepodáva		

Záver

Cieľom tejto diplomovej práce bol výskum a analýza dane z pridanej hodnoty so zameraním na prenos daňovej povinnosti v tuzemsku a intrakomunitárne obchody. Zamerali sme sa na teoretické zjednodušenie komplikovanej problematiky, ktorou celkovo daň z pridanej hodnoty je, a túto teóriu sme aplikovali na praktických príkladoch. Prvá kapitola je venovaná práve tomuto teoretickému vymedzeniu, pri ktorom sme pracovali so slovenskou legislatívou a zamerali sme na paragrafy, ktoré sa venujú pomerne mladej téme prenosu daňovej povinnosti, ale aj prenosu daňovej povinnosti pri obchodoch medzi krajinami Európskej únie. Vysvetlili sme si niektoré dôležité pojmy. Prostredná časť je zhrnutím použitých metód, ktoré boli potrebné na vypracovanie tejto práce. Celé to však viedlo k poslednej kapitole, ktorú sme písali vo forme praktika, ktoré sme ponúkli rovno vypracované. Zamerali sme na čo najlepšie využite poznatkov zo štúdia danej problematiky, ale nemôžeme opomenúť ani prax, ktorá bola veľkou pomocou. Pomocou rozhovorov s účtovníkmi, ktoré sa stretávajú bežne s problémom, ako správne spracovať faktúru a s čím im robí problémy. Na základe podnetov sme vyberali témy, aby sme ukázali, že ani prenos daňovej povinnosti nemusí byť takým strašiakom, len si treba vždy prvotne určiť základné pravidlá pre uplatnenie tohto mechanizmu a možno zistíme, že sa nemusíme ani ďalej zapodievať s tým, či je dané dodanie v sekcii F. Zistili sme, že účtovník musí byť zbehlý aj v technickej teórii, ovládať veľa technický pojmov, aby vedel vôbec určiť, čo má v prehľade činností hľadať. Možno si poviete, že vy nerobíte v stavebnej firme, že vy sa s tým nestretnete, ale s tým sa nedá súhlasiť. Aj budovy, ktoré sú už zabehnuté, vyžadujú rôzne opravy, servisy, revízie a tak sa môžeme stretnúť vo veľa prípadoch s prenosom daňovej povinnosti. Veľakrát je to o telefonátoch technikom s otázkou „Čo ste tam robili?“. Veríme však, že po tomto technickom zaškolení, už aj vďaka tejto práci, ďalší postup pri spracovaní faktúr bude oveľa jednoduchší a v súvislosti s tým aj spracovanie daňového priznania a kontrolného výkazu. Musí mať na pamäti, že aj keď priamo my neposkytujeme takéto služby, ale to neznamená, že práve my nie sme povinní odvieť daň a to aj prípade, že ju vystaví poskytovateľ nesprávne a uplatní daň tam, kde mal byť prenos daňovej povinnosti. Nemôžeme si povedať, že zodpovednosť za prijatú faktúru nesie dodávateľ. Na záver by sme chceli ešte povedať, že celá táto problematika sa stále vyvíja. Zákon o dani z pridanej hodnoty sa stále mení a dopĺňa, snaží sa tak reagovať na tlak odbornej verejnosti. A je dosť pravdepodobné, že keď si prečítame túto prácu s odstupom času, veľa vecí už nebude platiť alebo budú zmenené či doplnené. Stačí ak niekto sleduje ako sa dopĺňa tabuľka s prehľadom

činností, ktorá je ťahákom pri určovaní či sa jedná o činnosť, ktorú máme fakturovať s prenosom. Treba sa naďalej pravidelne vzdelávať a sledovať svet daní a systematicky si z toho vybrať tie správane a aktuálne informácie.

Zoznam použitej literatúry

Legislatíva:

Zákon č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov

Internetové zdroje:

<https://www.opytajsauctovnika.sk/dokonca-aj-trochu-vtipne-vyroky-o-ekonomii-politike-paniazoch-a-praci/>

<https://www.citaty.emamut.eu/citat/sv.-tomas-akvinsky/1288>

<https://citaty-slavnych.sk/temy/dan/>

<https://www.uad.sk/33/vyvoj-sadzieb-dph-uplatnovanych-v-clenskyh-statoch-eu-uniqueiduchxzASYZNbaPiNpHHX2-zW7ust0xd9layX0xicUK50/>

https://cs.wikipedia.org/wiki/Da%C5%88_z_p%C5%99idan%C3%A9_hodnoty

https://ec.europa.eu/taxation_customs/vies/vatRequest.html

<https://www.financnisprava.cz/cs/dane/dane/dan-z-pridane-hodnoty/kontrolni-hlaseni-DPH/aktuality/2017/rozsireni-rezimu-prenesen-danove-povinn-8525>

<https://www.nbs.sk/sk/statisticke-udaje/kurzovy-listok/denny-kurzovy-listok-ecb>

Článok v tlačennom časopise:

FR SR BANSKÁ BYSTRICA, Január 2020. Metodický pokyn k uplatneniu dane z pridanej hodnoty v režime call-off stock podľa § 8a a § 11a zákona č. 222/2004 Z. z. In: DÚPP, Daňový a účtovný poradca podnikateľa. Žilina: Poradca podnikateľa, spol. s r. o., 2020, 25. ročník, č. 4/2020, s. 74-89. ISSN 1335-0897

BETÁKOVÁ, Jaroslava. Daň z pridanej hodnoty: Zmeny zákona o DPH od 1.1.2020. In: Dane a Účtovníctvo. Žilina: Poradca podnikateľa, spol. s r. o., 2019, 16. ročník, č. 11/2019, s. 2-4. ISSN 1336-426X

Prílohy

Príloha 1: Prehľad činností zatriedených podľa štatistickej klasifikácie produktov podľa činností (CPA)